

СТЕНОГРАФСКИ ДНЕВНИЦИ

на

XXIII-то ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

II РЕДОВНА СЕСИЯ

Брой 23

София, четвъртъкъ, 22 декември

1932 г.

26. заседание**Вторникъ, 20 декември 1932 година**

(Открыто отъ подпредседателя Н. Шоповъ въ 16 ч. 45 м.)

СЪДЪРЖАНИЕ

Стр.

Стр.

Отпуски, разрешени на народни представители 566

9) Станевъ Петко, отъ с. Петре, Варненска околия.
(Прието) 575**Законопроекти:**

10) Мавродиевъ Стоянъ, отъ с. Петре, Варненска

1) за плащане обезщетения и даване награди на
земедѣлски стопани при загуби, причинени
отъ епизоотии. (Второ четене) 566

околия. (Прието) 576

2) за измѣнение и допълнение закона за данъка
върху приходите. (Съобщение) . . . . . 57611) Тунчевъ Панайотъ Г., отъ с. Костенецъ, Ихти-
манско. (Прието) . . . . . 5763) за измѣнение и допълнение на закона за съби-
ране на прѣките данъци. (Съобщение) . . . . . 58012) х. Смаиловъ Юмеръ, отъ с. Той-кьой, Айтоско.
(Прието) . . . . . 576**Избори — провѣрка. Докладване изборитѣ, произве-
дени въ избирателнѣ околии:**13) Българско сестринско дружество, въ гр. София.
(Заявлението се връща въ прошетарната комиси-
я за ново проучване) 576

1) Карловската. (Утвърждение) 570

14) Божковъ Георги Д., отъ гр. София. (Заявлени-
ето се връща въ прошетарната комисия за ново
проучване) 577

2) Ямболската. (Утвърждение) 570

15) Шумковъ Атанасъ Я., отъ гара Раковски. (Зая-
влението се изпраща въ Министерството на финан-
сите за проучване) . . . . . 577**Прощения отъ:**

16) Шипочанския общински съветъ, Самоковска

1) Лопушката община, Берковска околия. (Прието). 573

околия. (Прието) 578

2) Сърбляница с., Берковска околия. (Прието) 573

17) Игнатовъ Стоянъ, отъ с. Кошарево, Брѣзнишка

3) Младенова Костадинка Борисова, живуща въ с.
Надежда, Софийско. (Прието) 573

околия. (Прието) 579

4) Петковъ Георги, инженеръ, отъ гр. Варна. (При-
ето) 573

18) Божиловъ Георги, отъ гр. София. (Прието) 579

5) Малчева Параксева Илиева, отъ гр. Варна. (При-
ето) 573

19) Митевъ Коста, отъ гр. София. (Прието) 579

6) Ловното дружество „Соколь“, въ гр. В.-Тър-
ново. (Оттеглено, за да се прати въ Министер-
ството на земедѣлните) . . . . . 57420) Андоновъ Тодоръ, отъ с. Владая, Софийска
околия. (Прието) 579

7) Мицуловъ Крумъ, отъ гр. Варна. (Отложено). 574

21) Ачковъ Боянъ, отъ гр. София. (Прието) 579

8) Царя Петко Петковъ, отъ с. Петре, Варненска
околия. (Прието) . . . . . 57522) Чулевъ Георги Димитровъ, отъ с. Батакъ, Пе-
щерска околия. (Прието) 580

Дневенъ редъ за следващото заседание 580

Председателствувашъ Н. Шоповъ: (Звѣни) Обявявамъ
заседанието за открыто. Представляватъ нуждното число
народни представители. Заседанието е законно.

(Отъ заседанието отсѫтствуваатъ следните г. г. народни
представители: Аврамовъ Аврамъ, Апостоловъ Драгомиръ,
Арабаджиевъ Петко, Атанасовъ Русенъ, Богоевъ Борисъ,
Бончевъ Тодоръ, Бояджиевъ Асенъ, Бояджиевъ Стефанъ,
Василевъ Василь, Василевъ Григоръ, Василевъ Ради, Вел-
чевъ Иванъ, Влаховъ Димитъръ, Георгиевъ Павель, Говеда-
ровъ Георги, Даскаловъ Стефанъ, Димитровъ д-ръ Георги
М., Димитровъ д-ръ Димитъръ, Димитровъ Коста Желевъ,
Дичевъ Петко, Дойчиновъ Никола, Дуковъ Иванъ, Дума-
новъ д-ръ Никола, Енчевъ Георги, Ивановъ Запрянъ, п.
Ивановъ Петъръ, Игнатовъ Тодоръ, Икономовъ Андрей,
Икономовъ Димитъръ, Илиевъ Илия, Илиевъ Стойко, Йо-

нетовъ Георги, Йотовъ Никола, Казанаклиевъ Георги, Ка-
раджовъ Костадинъ, Кировъ Стаматъ, Киселички Христо,
Колевъ Петко, Константиновъ Тома, Кораковъ Крумъ,
Кънчевъ Теодоси, Лоловъ Господинъ, Лоловъ Сава, Лун-
говъ Николай, Мариновъ Георги, Маринчевъ Георги, Меч-
карски Тончо, Момчиловъ Стоянъ, Момчиловъ Тодоръ,
Наумовъ Александъръ, Неновъ Атанасъ, Ненчевъ Илия,
Николовъ Лазарь, Петковъ Борисъ, Петковъ Петко, Пе-
тровъ Методи, Пиронковъ Александъръ, Поповъ Стефанъ,
Радевъ Георги, Радоловъ Александъръ, Ризовъ Стайне,
Русиновъ Костадинъ, Синигерски Младенъ, Славовъ Ки-
рилъ, Стамбалиевъ Никола, Станковъ Владимиръ, Статевъ
Христо, Тахировъ Хафизъ Юсеинъ, Ташевъ Димо, Том-
чевъ Ангелъ, Торбовъ Тодоръ, Фенерковъ Петъръ, Фили-
повъ Стоянъ, Франгя д-ръ Александъръ, Христовъ Алек-

сандъръ, п. Христовъ Георги, Христовъ Димитъръ, Цановъ Стефанъ, Чачевъ Чачо, Цоковъ Герго, Чернооковъ Георги, Чирпанлиевъ д-ръ Никола, Чорбаджиевъ Петко, Шидерски Едрю, Шонговъ Георги, Юртовъ Георги, Якимовъ Тодоръ и Янакиевъ Василь)

Съобщавамъ на Събранието, че бюрото е разрешило отпускъ на следните народни представители:

На г. Стоянъ Момчиловъ — 1 день;
На г. Кирилъ Славовъ — 1 день;
На г. Тома Константиновъ — 1 день;
На г. Ради Василевъ — 1 день;
На г. д-ръ Никола Чирпанлиевъ — 1 день;
На г. Георги Маринчевъ — 1 день;
На г. Георги Шонговъ — 1 день;
На г. Стойко Илиевъ — 1 день;
На г. Александъръ Радоловъ — 1 день;
На г. Крумъ Кораковъ — 1 день;
На г. Драгомиръ Апостоловъ — 1 день;
На г. Александъръ Пиронковъ — 1 день;
На г. Георги Юртовъ — 2 дена;
На г. Димо Ташевъ — 2 дена;
На г. Русенъ Атанасовъ — 3 дни;
На г. д-ръ Александъръ Франя — 4 дни;
На г. Василь Василевъ — 4 дни и
На г. Петко Дичевъ — 14 дни, по болестъ.

Пристигваме къмъ първата точка от дневния редъ — второ четене законопроекта за плащане обезщетения и даване награди на земедълските стопани при загуби, причинени от епизоотии.

Има думата докладчикъ г. Ендо Поповъ.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): (Чете)

„ЗАКОНЪ“*

За плащане обезщетения и даване награди на земедълските стопани при загуби, причинени от епизоотии.“

Въ комисията се възприе да се измѣни заглавието на законопроекта така: (Чете) „Законъ за наследчение борбата съ епизоотии по домашните животни и птици“.

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народни представители приема заглавието на законопроекта така, както се докладва отъ г. докладчика сега, моля, да вдигне ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): (Чете)

„Глава I“

Чл. 1. Преследването на епизоотии е бесплатно и се организира отъ Министерството на земедълствието и държавните имоти, отдѣление ветеринарно, началникът на което е направо подчиненъ на министра.“

Безъ измѣнение.

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Никола Паждаревъ.

Н. Паждаревъ (д. сг. Ц): Азъ ще моля г. докладчика да съобщи на Народното събрание, по този членъ въ комисията станаха ли въ какви разисквания и направиха ли се нѣкакви предложения или той се прие така, безъ измѣнение, отъ комисията, или пъкъ, ако е имало разисквания и комисията е решила да остане този текстъ, кои сѫ съображенията ѝ? Задавамъ този въпросъ, защото въ плenumа се изказаха доста съображения, че текстът на този членъ не бива да остане въ този видъ.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): Дължа да заявя на народното представителство, че въ комисията по този членъ станаха обстойни разисквания. Следъ като се вземаха въ съображение всички доводи, които се изтъкнаха, реши се да остане този членъ така, както е въ проекта, безъ измѣнение.

Н. Паждаревъ (д. сг. Ц): Азъ съмъ тъхъ, г. докладчикъ, че ще кажете съображенията на комисията.

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народни представители приема чл. 2 така, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигне ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): (Чете)

* За текстъ на законопроекта, приемъ на първо четене, виждамъ Т. I, № 16.

„Чл. 2. За навременното откриване на епизоотичните огнища, на стопаните се дават обезщетения и награди отъ фондъ „Епизоотии“ въ следните размѣри:

A. Плащат се обезщетения въ размѣръ на цѣлата пазарна стойност при следните случаи:

а) за убити по нареддането на ветеринарната властъ животни и птици, болни или съмнително-болни отъ преследваните отъ закона за санитарно-ветеринарната служба епизоотии, но безъ явни клинически признания;

б) за убити болни или съмнително-болни животни и птици, за да се постави диагноза;

в) за убити здрави животни и птици, съ цель да се прекрати нѣкоя епизоотия;

г) за унищожение кожи и вещи по нареддане на ветеринарната властъ.

B. Въ размѣръ на 75% отъ пазарната стойност:

д) за убити по нареддане на ветеринарната властъ животни (включително и птици), болни отъ заразни болести съ явни клинически признания, когато стопанът е съобщилъ на ветеринарната властъ въ самото начало при появата на болестта.

C. Въ размѣръ на 65% отъ пазарната стойност:

е) за единокопитни и преживи животни, умръли не по вина на стопанът, отъ заразни болести, освенъ сапъ, туберкулоза и дуринь;

ж) за всички животни или птици, умръли вследствие профилактично третиране (ваксинация и др.).

G. Въ размѣръ 50% отъ пазарната стойност:

з) за убити болни животни съ явни клинически признания на туберкулоза, сапъ и дуринь.

Забележка. За убити или умръли отъ бѣсъ кучета не се плаща обезщетение.

Случай, при които се прилагатъ предвидените мѣрки въ чл. 2 отъ настоящия законъ, а така сѫщо и тѣзи, при които е възможно плащане обезщетения и за умръли отъ заразни болести свине, се опредѣлятъ отъ Върховниятъ ветеринаренъ съветъ.

D. Дават се награди:

а) на частни длъжностни лица (съ изключение на задължените отъ закона такива), които сѫ съобщили своевременно на ветеринарната властъ за появата на шарка по овцетъ, явенъ сапъ, бѣсъ, болестите по свинетъ и птиците;

б) само на частни лица, които сѫ оказали активно съдействие на ветеринарната властъ въ приложение на ветеринарно-профилактичните мѣрки въ борба срещу епизоотии.“

Въ буква В процентътъ вмѣсто 65 става 60 и редакцията става: „Въ размѣръ на 60% отъ пазарната стойност.“

Третата категория: (Чете) „Г. Въ размѣръ на 50% отъ пазарната стойност“ се различава, като буква „з“ и забележката следъ нея отиватъ къмъ буква В.

Въ буква D, която става буква Г, точка „а“, въ началото, следъ думите „на частни“ се прибавя думата „и“ и става „на частни и длъжностни лица“.

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народните представители приема чл. 2 така, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигне ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): (Чете)

„Чл. 3. Не се дават награди и обезщетение на стопани и на други лица:

1) когато сѫ нарушили постановленията на настоящия законъ;

2) въ случаите, предвидени въ чл. 220 отъ закона за санитарно-ветеринарната служба и

3) когато иматъ право да получат обезщетение отъ другаде.

Забележка. Върховниятъ ветеринаренъ съветъ опредѣли ежегодно случаите, при които се дават награди, размѣрътъ и начинътъ на даването имъ. Необходимия кредитъ ежегодно се вписва въ бюджета на фондъ „Епизоотии.“

Безъ измѣнение.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема чл. 3 така, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигне ръка. Министерство, Събраницето приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): (Чете)

„Чл. 4. Върху обезщетенията и наградите, получавани отъ фондъ „Епизоотии“, не могатъ да се правятъ никакви удържки, или да се налага запоръ. Обезщетенията и наградите се плащатъ безъ бирнически удостовърения право на стопаните срещу документи за правоспособностъ.“

С. Мешановъ (д. ст): Не правоспособностъ, а тръбва да е правоспособностъ.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): Да, правоспособностъ.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема чл. 4 тъй, както се докладва, моля, да вдигне ръка. Министерство, Събраницето приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): (Чете)

„Чл. 5. Обезщетенията се изплащатъ предъ всички други плащания. Кредитът за обезщетенията и наградите се делегира телеграфически на окръжния ветеринарен лъкар, който въ 15-дневенъ срокъ е длъженъ да издаде платежни заповеди.“

Забележка: Фондъ „Епизоотии“ служи само за кредитъ, предвидени въ настоящия закоън и чл. 224 отъ закона за санитарно-ветеринарната служба“

Въ този членъ комисията направи следнитъ измѣнения: вмѣсто думитъ „въ 15-дневенъ срокъ“, които се заличаватъ, се постави думата „всичко“.

На края на забележката се прибавя търкътъ: „и чл. 12, п. 6, отъ закона за застраховка на добитъка.“

Председателствуващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема чл. 5 тъй, както се докладва отъ г. докладчика, заедно съ сега докладваните измѣнения, моля, да вдигне ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): (Чете)

„Глава II.

Общи положения.

Чл. 6. За успѣшното водене на борбата противъ всички епизоотии, за навременното имъ правилно диагностиране и за снабдяване на длъжностните ветеринарни лъкари съ бесплатни серуми, ваксии и бактерийни препарати слушатъ Централниятъ и районниятъ ветеринарно-бактериологически институти, окръжниятъ и пунктовите ветеринарно-бактериологически станции и съропроизводителните институти при Ветеринарно-медицинския факултетъ, който за целта се субсидира отъ фондъ „Епизоотии“.

Безъ измѣнение.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема чл. 6 тъй, както се прочете отъ г. докладчика, моля, да вдигне ръка. Министерство, Събраницето приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): (Чете)

„Чл. 7. За появата на заразна болестъ по животните, кметовете донасятъ телеграфно, най-късно до 24 часа, на респективните държавни ветеринарни лъкари.“

Безъ измѣнение.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема чл. 7 тъй, както се прочете отъ г. докладчика, моля, да вдигне ръка. Министерство, Събраницето приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): (Чете)

„Чл. 8. Въ преследване на епизоотията общинските ветеринарни лъкари и тѣзи при окръжните постостояни комисии действуватъ подъ прѣкото указание на държавните ветеринарни лъкари.“

Безъ измѣнение.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема чл. 8 тъй, както се прочете отъ г. докладчика, моля, да вдигне ръка. Министерство, Събраницето приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): (Чете)

„Чл. 9. Следъ получаване на съобщение за появата на нѣкоя епизоотия, ветеринарните органи сѫ длъжни да се явятъ на съответното населено място незабавно, за които цель тѣ поддържатъ собствени бързи превозни срѣдства и се подпомагатъ въ издръжката имъ отъ фондъ „Епизоотии“.

Комисията прередактира чл. 9, който получава следната нова редакция: (Чете) „Следъ получаване на съобщение за появата на нѣкоя епизоотия, ветеринарните органи сѫ длъжни да се явятъ на съответното населено място незабавно. Ония отъ ветеринарните органи, които поддържатъ собствени превозни срѣдства, се подпомагатъ въ издръжката имъ отъ фондъ „Епизоотии“.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема чл. 9 тъй, както се докладва отъ г. докладчика, съ измѣненията, моля, да вдигне ръка. Министерство, Събраницето приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): (Чете)

„Чл. 10. Забранява се изхвърлянето на животински трупове по улици, площиади, домоветъ и другаде. Унищожаването на птичите трупове става чрезъ изгаряне.“

Въ този членъ, на втория редъ, комисията замѣни думата „домоветъ“ съ думата „дворишата“. На първия редъ се прибавя съюзътъ „и“ — „животински и птичи“.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема чл. 10 тъй, както се докладва отъ г. докладчика, заедно съ направената поправка, моля, да вдигне ръка. Министерство, Събраницето приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): (Чете)

„Чл. 11. Внасяните отъ чужбина кожи се подлагатъ на изследване за антраксъ, като за целта въ кожарските центрове се откриватъ специални станции за изследване на кожите чрезъ асколизация или други научни методи.

Всички кожи за ваклани въ клиничните животни се пломбиратъ, а тѣзи съ неизвестенъ произходъ се изследватъ за антраксъ преди да се пустнатъ въ търговията.

Такситъ за изследването сѫ въ полза на фондъ „Епизоотии“.

Комисията прие следнитъ измѣнения въ този членъ: въ втората алинея съюзътъ „за“ се замѣня съ съюза „на“; следъ думата „пломбиратъ“ се поставя точка, като всички последващи думи до края на втората алинея се заличаватъ.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема чл. 11 тъй, както се докладва отъ г. докладчика, заедно съ измѣненията, моля, да вдигне ръка. Министерство, Събраницето приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): (Чете)

„Чл. 12. Транспортирането на животни и животински произведения по б. д. ж. става подъ непосрѣдствения надзоръ на ж. п. ветеринарен лъкаръ.

За отправление на ж. п. ветеринарна служба въ страната Главната дирекция на желѣзниците назначава нуждато число районни ж. п. ветеринарни лъкари и единъ главенъ желѣзноплатенъ ветеринарен лъкаръ“

Въ втората алинея думата „отправление“ се замѣня съ думата „изпълнение“.

Председателствуващ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема чл. 12, съ измѣнението въ алинея втора, моля, да вдигне ръка. Министерство, Събраницето приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): (Чете)

„Чл. 13. Превозването на животни, допуснато отъ чл. 160 и 178 отъ закона за санитарно-ветеринарната служба, става само по б. д. ж.

Забранява се предвиждането съ търговска целъ на свине всѣка година отъ 1 юни до 1 септември, освенъ до кланиците или до разрешението отъ Министерството на земедѣлието и държавните имоти гоилни.“

Въ втората алинея на третия редъ думата „до“ се замѣня съ думата „въ“, а накрая думата „гоилни“ се замѣня съ думата „случай“. Алинея втора добива следната редакция: „Забранява се предвиждането съ търговска целъ на свине всѣка година отъ 1 юни до 1 септември, освенъ до кланиците или въ разрешението отъ Министерството на земедѣлието и държавните имоти случаи“.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Който от г. г. народните представители приема чл. 13 така, както се докладва, съ измѣненията въ алинея втора, моля, да видигне ръка. Министърство, Събранието приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з): (Чете)

„Чл. 14. Недействителна е продажбата на еднокопитни и преживи животни, свине и птици, болни или съмнително болни от чума по говедата, свинетъ и птиците, шарка по овцетъ, холера по птиците, шапъ, огненица, антраксъ, устрель, или пъкъ когато били поставени подъ карантин или възбрана, поради нѣкоя друга заразителна болестъ.“

Разрешение на спороветъ по закона за скритите недостатъци се предоставя на специаленъ арбитраженъ съдъ за всѣка околия, въ съставъ: суперарбитър — мѣстните мирови съдии, околийскиятъ ветеринаренъ лѣкаръ и втори мѣстенъ ветеринаренъ лѣкаръ. Мировиятъ съдия и вториятъ ветеринаренъ лѣкаръ се назначаватъ за срока отъ една година отъ Министерството на земедѣлието и държавните имоти.

При разногласия между двамата ветеринарни лѣкари се назначава единъ ветеринаренъ лѣкаръ, специалистъ по спорния въпросъ.

Съдътъ действува въвъ основа на молбата на купувача, отправена чрезъ околийския ветеринаренъ лѣкаръ. Той трбъба да разгледа и да разреши представления му въпросъ най-късно въ едномесеченъ срокъ отъ получаването на молбата въ канцеларията на околийския ветеринаренъ лѣкаръ. Решението на съда сѫ окончателни.

Търговци на коне, едъръ и дребенъ добитъкъ, внасятъ гаранция отъ 5—50.000 л., която служи за обезпечението на евентуалните глоби за извършени нарушения по закона за санитарно-ветеринарната служба и настоящия

Не сѫ търговци на животни, въ смисълъ на настоящия законъ, стопанитъ, касапитъ и угоителитъ.“

Комисията направи следните промѣни въ този членъ. Въ втората алинея заличи думите „суперарбитър“, мѣстните“; заличаватъ се и думите „втори мѣстенъ ветеринаренъ лѣкаръ“. Мировиятъ съдия и вториятъ ветеринаренъ лѣкаръ се назначаватъ за срокъ отъ една година отъ Министерството на земедѣлието и държавните имоти“. Следъ думата „съставъ“ се прибавяятъ думите „първиятъ мирови съдия въ околийския центъръ“, а следъ „околийскиятъ ветеринаренъ лѣкаръ“ се прибавя „околийскиятъ агрономъ“.

Алинея трета, която гласи: „При разногласия между двамата ветеринарни лѣкари се назначава единъ ветеринаренъ лѣкаръ, специалистъ по спорния въпросъ“, сѫщо се заличава.

Чл. 14 добива следната редакция (Чете): „Недействителна е продажбата на еднокопитни и преживи животни, свине и птици, болни или съмнително болни отъ чума по говедата, свинетъ и птиците, шарка по овцетъ, холера по птиците, шапъ, огненица, антраксъ, устрель, или пъкъ когато сѫ били поставени подъ карантин или възбрана, поради нѣкоя друга заразителна болестъ.“

Разрешение на спороветъ по закона за скритите недостатъци се предоставя на специаленъ арбитраженъ съдъ за всѣка околия, въ съставъ: първиятъ мирови съдия въ околийския центъръ, околийскиятъ ветеринаренъ лѣкаръ и околийскиятъ агрономъ.

Съдътъ действува въвъ основа на молбата на купувача, отправена чрезъ околийския ветеринаренъ лѣкаръ. Той трбъба да разгледа и да разреши представления му въпросъ най-късно въ едномесеченъ срокъ отъ получаването на молбата въ канцеларията на околийския ветеринаренъ лѣкаръ. Решението на съда сѫ окончателни.

Търговцитъ на коне, едъръ и дребенъ добитъкъ, внасятъ гаранция отъ 5.000—50.000 л., която служи за обезпечението на евентуалните глоби за извършени нарушения по закона за санитарно-ветеринарната служба и настоящия.

Не сѫ търговци на животни, въ смисълъ на настоящия законъ, стопанитъ, касапитъ и угоителитъ“.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народните представители г. Асен Буковъ.

А. Буковъ (з): Моля г. министра да се съгласи, щото въмѣсто околийски агрономъ да се постави лице отъ съответната община.

Министъръ Д. Гичевъ: Представителъ на съответната община.

А. Буковъ (з): Да, представителъ на съответната община.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народните представители г. Никола Пѣдаревъ.

Н. Пѣдаревъ (д. сг. Ц): Г. докладчикът не даде обяснения по този членъ, затуй бихъ молилъ г. министра да ни даде тия обяснения, защото тѣ ще се имать предъ видъ при прилагането на закона. Арбитражътъ, който се предвижда, не се опредѣля за какви спорове ще бѫде. Трбъба да се счита, че всѣки споръ, който има характеръ, предвиденъ въ този членъ, ще подлежи на разглеждане отъ този арбитражъ сѫдъ. Нѣма ли да се счита, че това се отнема правото на спорящите да искатъ да имъ се разреши спорътъ въ обикновеня сѫдъ? Защото, убеденъ съмъ, че много отъ тия, които ще спорятъ, биха предпочели обикновения сѫдъ да имъ разреши спора, защото ще го разреши много по-скоро и много правилно.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народните представители г. Никола Гавриловъ.

Н. Гавриловъ (нац. л): Азъ моля г. министра да се съгласи гарантията да не бѫде отъ 5.000—50.000 л., но да е съ опредѣленъ размѣръ: 10.000, 15.000 или 20.000 л., защото при сега сѫществуващото положение — опредѣлена гаранция, 50.000 л. — не се прави разлика между търговците. Ако не се опредѣли размѣрътъ, може да се партизанства и да се облагодетелствуватъ известни хора. Нека да има опредѣлена гаранция, защото се касае за търговци на коне, на едъръ и дребенъ добитъкъ, а тия търговци сѫ въ добро положение. Когато размѣрътъ бѫде опредѣленъ, гарантията за всички ще бѫде еднаква и ще има една отъносителна справедливостъ. По-добре е да бѫде опредѣлена гаранцията, за да не бѫде така разтегливо: отъ 5.000—50.000 л., защото лицето, което ще ги опредѣля, ще бѫде поставено въ положение да опредѣля на този 5.000 л., на онзи 15.000 л. и въ края на краищата могатъ да го упрѣкнатъ.

X. Манафовъ (д): Съобразно съ случая.

Н. Гавриловъ (нац. л): Не може да бѫде съобразно съ случая. Това е търговия. Не давайте възможностъ да се прави упрѣкъ на онзи, който ще опредѣля гарантията, защото може да дойде партизанинъ, приятелъ на лицето, на което се опредѣли гарантията, и ще настисне да се опредѣли минималната гаранция, а на други ще се опредѣли максималната гаранция. За да нѣма обвинения спрямо този, който ще опредѣля гарантията, нека тя бѫде една, обща, опредѣлена на 5, 10, 20 хиляди лева, да нѣма една такава разтеглива сума отъ 5 до 50 хиляди лева. Иначе този, на когото ще се даде това голямо право на опредѣление тази гаранция, може да злоупотрѣбява.

Независимо отъ това, може да се повдигне и въпросъ за действителността на продажбата. Наистина, дала се едномесеченъ срокъ за разрешение на нѣкоя споръ. Но — както повдигна този въпросъ г. Пѣдаревъ — представете си, че заинтересованото лице не желае да се отнесе до специалния арбитражъ сѫдъ, а иска въпросътъ да бѫде разрешенъ отъ съответния мирови съдия, отъ общите сѫдилища. Въ такъвъ случай заинтересованото лице лишенено е отъ правото да отнесе въпроса въ общите сѫдилища или трбъба непремѣнно да отнесе въпроса въ специалния арбитражъ сѫдъ, който се ureжда отъ закона? По тия въпроси бихъ искалъ да чуя обясненията на г. министра.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министъръ на земедѣлието.

Министъръ Д. Гичевъ: Г. г. народни представители! По първия въпросъ, повдигнатъ отъ г. Буковъ. Практиката е доказала, че тия дѣла, които се образуватъ по закона за скритите недостатъци у животните, сега, по обикновения редъ въ нашите сѫдилища, се движатъ много бавно. Има дори случаи, разрешението на спороветъ да се предшествува отъ смъртъта на добичето, за което се спори. Ние искаме сега тия спорове да се разрешаватъ въ едномесеченъ срокъ отъ специаленъ арбитраженъ сѫдъ, състава на който чухте.

По втория въпросъ — за гарантията. Опредѣлената до сега гаранция — 50 хиляди лева, бѣше твърде висока за днешно време, особено за дребните прекупчици на добичъкъ. Ние сега поставяме гаранция отъ 5 хиляди до 50 хиляди лева. Размѣрътъ на гарантията за всѣки единъ случай нѣма да се опредѣля отъ околийски или окръженъ ветеринаренъ лѣкаръ. Въ специаленъ правилникъ, който трбъба да се изработи по силата на този законъ, ще се опредѣли конкретно за всѣки единъ случай тази гаранция за кой прекупчии трбъба да бѫде минимална и за кой прекуп-

ници тръбва да бъде максимална. Размърът на гаранцията ще бъде според категорията на самите търговци. Това се прави за улеснение, а не за затруднение.

Н. Гавриловъ (нац. л.): По въпроса за подсъдността на спороветъ.

Министъръ Д. Гичевъ: Отнема се компетенцията на мировитъ съдилища по тия въпроси и се дава на специаленъ арбитраженъ съдъ по силата на настоящия законопроектъ. Споредъ менъ този въпрос е съвършено излишенъ при наличността на категоричните текстове на закона.

Съгласенъ съмъ съ предложението на г. Буковъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Г. Буковъ! Формулирайте Вашето предложение.

А. Буковъ (з.): Относително състава на арбитражния съдъ вместо „околийският агрономъ“, предлагамъ да се каже: „представител на съответната община“.

Н. Пжаларевъ (д. сг. Ц.): Общината, откъдето е доби-
чата?

А. Буковъ (з.): Да.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. на-
роднитъ представители приема предложението на г. Бу-
ковъ, съ което е съгласенъ г. министъръ на земедѣ-
лието, моля, да вдигне ржка. Минозинство, Събранието
приема.

Който отъ г. г. народнитъ представители приема чл. 14
така, както се докладва отъ г. докладчика, съ измѣненията
отъ комисията и съ приетата корекция, предложена отъ
г. Буковъ, моля, да вдигне ржка. Минозинство, Събранието
приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з.): (Чете)

„Наказателни санкции.“

Чл. 15. Нарушителитъ на чл. чл. 7, 10, 11, 12 и 13 се на-
казватъ съ глоба отъ 200—1.000 л.“

Комисията прие този членъ безъ измѣнение.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. на-
роднитъ представители приема чл. 15 така, както се до-
кладва, моля, да вдигне ржка. Минозинство, Събранието
приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з.): (Чете)

„Чл. 16. Наказателните постановления по настоящия за-
конъ, закона за санитарно-ветеринарната служба и закона
за надзора на съестните продукти отъ животински произ-
ходъ до 200 л. се обжалватъ предъ окръжния ветерина-
ренъ лѣкаръ, а отъ 200—500 л. — предъ Министерството на
земедѣлието и държавнитъ имоти, отдѣление ветери-
нарно.“

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народ-
ниятъ представител г. Никола Гавриловъ.

Н. Гавриловъ (нац. л.): Азъ ще моля г. министра да се
съгласи да се измѣни чл. 16, що се отнася до наказател-
ните постановления. Казако е, че всички постановления,
които подлежатъ на глоба „до 200 л. се обжалватъ предъ
окръжния ветеринаренъ лѣкаръ, а отъ 200—500 л. — предъ
Министерството на земедѣлието и държавнитъ имоти, от-
дѣление ветеринарно.“ Не се казва по какъвъ начинъ, съ
какви доказателства ще бѫдатъ подкрепени жалбите и
каква процедура ще следватъ. Всичко това ще създаде
затруднения при обжалването. Така ще имате само едно
книжно обжалване, ще имате жалба, написана съ голо-
словни твърдения, и ако имате благоволението на онзи,
който ще го разглежда — биль той окръженъ ветерина-
ренъ лѣкаръ, биль началникъ на отдѣление при министер-
ството — ще може да бѫде видоизмѣнено това постано-
вление.

Когато ищемъ единъ установенъ принципъ — всѣко
наказателно постановление, споредъ глава V отъ закона
за угловното сѫдопроизводство, подлежи на обжалване
предъ сѫдебната власт — азъ моля г. министра да се
съгласи съ едно измѣнение, щото всички тия наказателни
постановления, които се издаватъ било отъ ветеринарната
власт, отъ окръженъ ветеринаренъ лѣкаръ, даже и
отъ Министерството на земедѣлието, въ какъвто и

размѣръ да бѫде глобата, да бѫдатъ обжалвани по
закона за угловното сѫдопроизводство предъ съответ-
ния мирови сѫдия, за да може впоследствие въ апе-
лативната жалба да се посочватъ надлежните доказател-
ства за оборване на това постановление.

Представете си, че нѣкой иска да подаде жалба предъ
съответния окръженъ ветеринаренъ лѣкаръ — съ какво
може да обори постановлението, излязлено отъ съответ-
ния мѣстенъ или околийски ветеринаренъ лѣкаръ? Съ нищо.
Той може да посочи свидетели, но свидетелите му не могатъ
да бѫдатъ разпитани отъ окръжния ветеринаренъ лѣкаръ,
защото той нѣма сѫдебни функции. Или пъкъ представете
си, че нѣкой подаде жалба съ едно голословно твърдение.
Тръбва съ писмени доказателства да се оборва съдържа-
нието на постановлението.

И, за да не влизаме въ разрѣзъ съ общия принципъ,
легналъ въ нашето наказателно право, азъ съмъ тъмъ, че
тия наказателни постановления тръбва да подлежатъ на
обжалване предъ съответния мирови сѫдия, за да може
да се даде възможностъ на онзи, който е глобенъ, незави-
симо отъ размѣра на глобата, да представи доказател-
ства си, за да може да оборва това постановление, и по
такъвъ начинъ да има резултатъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата г. мини-
стъръ на земедѣлието и държавните имоти.

Министъръ Д. Гичевъ: Г. г. народни представители! Това
е предвидено, за да спестимъ работата на мировитъ сѫ-
дилища, да намалимъ излишните дѣла предъ тѣхъ. За
едни нишочки суми отъ 1—200 л. или отъ 200—500 л.
бива ли да ходимъ при мировия сѫдия, . . .

Н. Гавриловъ (нац. л.): Мировиятъ сѫдия е за това.

Министъръ Д. Гичевъ: . . . още повече, че и по закона
за опазване на полските имоти, и по закона за горите, и по
закона за водните синдикати, на министра на земедѣлието
е дадена власт предъ него да бѫдатъ обжалвани на-
казателните постановления за глоби много по-големи отъ
1.000 л. Това го правимъ, както казахъ, само за да нама-
лимъ работата на нашите мирови сѫдилища.

Н. Гавриловъ (нац. л.): Азъ питамъ, ако въ жалбата се
посочатъ свидетели и други доказателства, какъ ще ги
съберете, по какъвъ редъ?

Министъръ Д. Гичевъ: Ще ги събератъ съответните
органи. Ще пратимъ преписката на съответния околийски
ветеринаренъ лѣкаръ.

Н. Гавриловъ (нац. л.): Той не може нико да разпитва
свидетели, нико да подвежда подъ клетва.

Министъръ Д. Гичевъ: Въ закона има предвидени глоби,
които не подлежатъ на обжалване.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля, напишете си
предложението, г. Гавриловъ.

Н. Гавриловъ (нац. л.): Азъ направихъ това предложе-
ние въ името на онъя принципъ, който е легналъ въ нашето
право. Щомъ г. министъръ не се съгласява, не настоя-
вамъ.

Х. Чолаковъ (з.): Действията на мѣстния ветеринаренъ
лѣкаръ се обжалватъ предъ негозия административенъ на-
чалиникъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. на-
роднитъ представители приема чл. 16 така, както се до-
кладва, моля, да вдигне ржка. Минозинство, Събранието
приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з.): (Чете)

„Чл. 17. За приложението на настоящия законъ се из-
работва специаленъ правилникъ.“

Комисията прие този членъ безъ измѣнение.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. на-
роднитъ представители приема чл. 17, моля, да вдигне
ржка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Е. Поповъ (з.): (Чете)

„Чл. 18. Настоящият законъ отмъня всички общи и специални закони, които му противоречат.“
Комисията прие този членъ безъ измѣнение.

Председателствующъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народните представители приема чл. 18, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристигнали къмъ точка втора отъ дневния редъ — докладъ на комисията по провърка на изборите.

Има думата докладчикъ г. Георги Кальповъ.

Докладчикъ Г. Кальповъ (д): Г. г. народни представители! Въ Карловската избирателна околия е имало записани 18.661 избиратели. Гласували сѫ 16.391. Отъ тѣхъ действителни бюлетини сѫ 16.126, недействителни — 174 и празни пликове — 91. Гласоподавали сѫ избирателни карти 16.292 души, а съ сѫдебни решения — 99 души.

Така подадени сѫ гласове се разпределятъ по кандидатните листи тѣй: за Работническата социалдемократическа партия — 118 гласа; за Работническата партия — 3.514; Народните блокъ е получилъ 6.088; коалиция на Демократическия говоръ и Националлибералната обединена партия — 6.030; коалицията на Либералната партия и Българския земедѣлъски народенъ съюзъ „Врабча“ — Плѣвѣнъ — 142 гласа, а коалицията на Българския земедѣлъски народенъ съюзъ, Занаятчийската партия и Радикалната — 234.

Пловдивскиятъ окръженъ сѫдъ съ протоколно опредѣление отъ 26 юни 1931 г. е провъзгласилъ за избрани народни представители: отъ Народния блокъ Георги Мариновъ, отъ с. Джбене, и Кирко Ив. Кирковъ, отъ гр. София, а за допълнителни — Георги Атанасовъ Кръстевъ, отъ Карлово, и Никола П. Заевъ, отъ Карлово. Отъ листата на Демократическия говоръ е провъзгласилъ Христо Калфовъ, отъ София, и за допълнителни: Генко Митовъ, отъ Карлово, Никола В. Чардаклиевъ, отъ Карлово, Христо Григоровъ Маджуновъ, отъ Карлово и Нинко М. Чакъровъ, отъ с. Бегово, Карловско.

Така че резултатътъ е: два мандата взема Народните блокъ и единъ — Демократическиятъ говоръ.

Подадени сѫ контестации срещу избора отъ кандидатъ на Народния блокъ Георги Мариновъ, Кирко Ивановъ Кирковъ, Георги Атанасовъ Кръстевъ и Никола П. Заевъ.

Въ първата си контестация тѣ изнасятъ, че сѫ извършени следните нарушения на избирателния законъ: че въ гр. Карлово въ две секции сѫ гласоподавали съ сѫдебни решения 34 души каракачани, безъ да сѫ били записани въ регистриръ за гражданското състояние на Карловската община.

Сѫщото нѣщо изнасятъ, че е станало въ гр. Калоферъ, кѫдето сѫ гласоподавали съ сѫдебни решения 24 души каракачани; въ с. Рахманларе — 13 и въ гр. Клисура — 23.

Сѫщо въ тази си контестация изнасятъ, че въ с. Горна Омарбасъ изборните книжа сѫ изпратени въ централното околийско изборно бюро, безъ да сѫ били подпечатани съ каквъто и да било печатъ. Отъ провърката на изборните книжа и дневниците това твърдение въ контестацията се оказа невѣрно. Напротивъ, книжата сѫ подпечатани съ печата.

Изнасятъ, че въ с. Синджирили застѫпникъ на Демократическия говоръ Иванъ Богдановъ е билъ раздавалъ бюлетини въ самото изборно бюро, като предварително ги е поставялъ въ пликове и избирателните сѫ били заставяни да изнасятъ навънъ празните пликове, които имъ е давалъ председателъ на изборното бюро. Твърдятъ, че застѫпникъ сѫ изгонен и че изборните книжа сѫ изпратени безъ дневникъ и други книжа. Отъ провърката по дневниците и книжата се установява, че това твърдение, какво изборните книжа сѫ били изпратени въ централното околийско изборно бюро безъ дневникъ, е невѣрно. Има дневникъ.

За другото твърдение, че застѫпникъ на Демократическия говоръ Иванъ Богдановъ е билъ раздавалъ бюлетини въ изборното бюро, нѣма нито следствие, нито сѫ посочени доказателства; ние нѣмаме никакви данни, отъ които да се убедимъ, че наистина обвинението, хвърлено въ контестацията, се подкрепя.

Въ с. Даваджово изнасятъ, че било вършено сѫщото, каквото е било вършено въ Синджирили. Обаче данни, отъ които да се подкрепятъ тѣзи твърдения, нѣма, а изборниятъ резултатъ въ с. Даваджово говори, че тѣзи твърдения въ контестацията не отговарятъ на действителността, тѣй като резултатътъ е следниятъ: Соворътъ е получилъ 24 гласа, а Народните блокъ — 107. Това по-

казва, че не е имало никакви нередовности при произвеждането на избора въ с. Даваджово.

За с. Рахманларе изнасятъ, че изборните книжа били изпратени въ централното околийско изборно бюро 24 часа следъ произвеждането на избора — че било забавено изпращането имъ.

Отъ провърката на книжата се установява, че тѣ сѫ изпратени въ централното околийско бюро — кога, не се знае, обаче дневникътъ е подписанъ отъ всички застѫпници, които сѫ били въ тая секция, въ с. Рахманларе, включително и застѫпника на Народния блокъ Марко Георгиевъ.

За гр. Клисура изнасятъ, че е имало тероръ, че сѫ били арестувани и изгонени деятелътъ на Народния блокъ, обаче въ контестацията не сѫ посочени свидетели, нито тя е отправена до респективния прокуроръ, който да може да предпише на съответните власти да събератъ данни въ тая посока. Следователно, провърочната комисия не може да вземе за вѣрно туй твърдение, неподкрепено съ никакви данни.

Най-после, въ контестацията се изнася и за с. Войнягово, че е имало тероръ и буйства, обаче сѫщо така само се изнасятъ факти, какво е ставало, безъ да се посочватъ каквите и да било доказателства въ подкрепа на тия факти. Нѣмаме следствие, нѣмаме данни, отъ които да видимъ, че действително тѣзи, лансирани въ контестацията обвинения, се подкрепятъ съ нѣщо, за да може провърочната комисия да ги пречести.

Едно отъ най-серииозните спорования за правилността на избора въ Карловската околия е именно за тия 99 души каракачани, които сѫ били допустнати да гласоподаватъ сѫдебни решения. Така, контестаторътъ твърдялъ, че тѣзи каракачани сѫ нѣмали право да гласоподаватъ, понеже не сѫ живѣли повече отъ две години въ респективната община, дето сѫ гласоподавали, сѫщо — че не сѫ били български подданици и пр.

Провърочната комисия почва да се изпрагтайтъ съ респективния мирови сѫдия, който е издавалъ тѣзи сѫдебни решения, самитъ частни производства, за да се види въвъз основа на какви удостовѣрения сѫ издавани тѣзи сѫдебни решения. Отъ провърката, която се направи въ всички частни производства, на брой 68, се вижда, че сѫдиятъ правилно е издалъ тѣзи сѫдебни решения, по силата на които сѫ гласоподавали тѣзи, които сѫ се снабдили съ тѣхъ.

Твърди се въ контестацията, че сѫдебните решения сѫ били издадени въвъз основа на неистински удостовѣрения, въ които се упътвѣрдвали невѣрни данни за мястоожителството на лицата и за записването имъ отъ една община въ друга. Провърочната комисия счete, че не може да влизи въ обсѫждане на това, дали мировиятъ сѫдия правилно е издалъ тѣзи решения или не. Който сѫмъ, че мировиятъ сѫдия е извършилъ нарушение или престъпление по закона, има прокурорска власт, която може да провѣри дали правилно сѫ издалени или не тѣзи сѫдебни решения, като провѣри и самитъ частни производства.

Провърочната комисия внася карловския изборъ въ пленума на Народното събрание съ молба да бѫде утвърденъ, като правилно произведенъ.

Председателствующъ Н. Шоповъ: Има ли нѣкой да желае думата? (Никой не се обажда)

Който отъ г. г. народните представители приема предложението на комисията за утвърждаване на избора въ Карловската избирателна околия, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата докладчикъ г. Христо Родевъ.

Докладчикъ Х. Родевъ (нац. л): Г. г. народни представители! Въ Ямболската околия по избирателните списъци е имало записани 23.389 избиратели. Отъ тѣхъ гласували сѫ 19.985. Действителни гласове — 19.919. Тия 19.919 гласа се разпределятъ така: за коалицията на Демократическия говоръ и Националлибералната партия — обединена — 6.278 гласа; за Лъвия блокъ — 209 гласа, за Народния блокъ — 8.231, за Работническата партия — 3.862, за Социалдемократическата партия — 4.600 гласа и за Националната задруга — 208 гласа.

При това положение окръжниятъ сѫдъ е констатиранъ, че дѣлителътъ е 4.804. Разпредѣлени четири мандата, падатъ се 2 на Народния блокъ и 2 на коалицията.

Срещу този изборъ сѫ подадени две твърде обширни контестации. Едната е подадена отъ Сава П. Лоловъ, Драганъ Кисовъ и Иванъ П. Янчевъ и отъ околийския комисаръ на Народния блокъ — Иванъ Караджиловъ, Стоянъ Паскалевъ, Иванъ Рашевъ, Петъръ Ивановъ, Богословъ Такевъ, Колю Божиловъ и Димитъръ Кожухаровъ. Вто-

рата контестация е подадена от Едрю Шидерски, Иванъ П. Янчевъ, Драганъ З. Кисовъ, Сава П. Лоловъ, Иванъ Караджиловъ, Иванъ Рашевъ, Богословъ Тасевъ, Петъръ Ивановъ и Колю Божиловъ.

Г. г. народни представители! Въ контестациите е следванъ единъ особенъ редъ. Въ контестациите е посочвано въ всъко едно село какви нарушения сѫ извършвани. Поради това оплакванията въ тия контестации могатъ да се разделятъ на три категории.

Първото оплакване е, че членовете на бюрата сѫ били съмнявани произволно, като за лицата, които сѫ били назначени по жребие отъ респективния съдъ, съобщенията имъ не сѫ били връчвани и тѣ сѫ били замънвани съ други лица. Това оплакване отъ фактическа гледна точка се оправдава. Върно е, че въ нѣкои села съобщенията на членовете на бюрата не сѫ били връчени и, въз основа на избирателния законъ, останалите непълни бюра сѫ били попълнени съ лица измежду избирателите.

Министъръ Д. Гичевъ: Учителъ не е ли имало?

Докладчикъ Х. Родевъ (нац. л.): Има единъ учитель.

Второто оплакване е, че сѫ извършени побоища отъ полицията върху избирателите.

С. Омарчевски (з.): Г. докладчикъ! Моля, съобщете въ колко села и кои сѫ точно селата, въ които е станала съмната на бюра?

Докладчикъ Х. Родевъ (нац. л.): Въ нѣколко села, въ повече отъ 3—4, 5—6 села. Контестацията е подадена за нарушение на избирателния законъ.

С. Омарчевски (з.): 3, 4, 5 — 20, 30! Колко? Кажете точно. Точно докладвайте.

Докладчикъ Х. Родевъ (нац. л.): Г. г. народни представители! Азъ ще ви кажа въ какво се състои оплакванията и следъ туй ще се спра да ви докладвамъ онова, което е установено.

Първото оплакване е, че има членове и председатели на бюра, на които не е съобщено, че сѫ назначени за членове или за председатели на бюрата и по тази причина сѫ били замънени съ други. Въ едно село на единъ учитель, който е отишъл въ околийското управление да си търси своеото назначение, му е казано отъ околийското управление, че назначението му е било изпратено. Той отива въ селото, обаче назначението не му е било връчено и е било назначено друго лице за председател на бюрото. Моето дълбоко убеждение е, че действително тази работа е била една обикновена маневра, за да се освободя отъ единъ учитель, който да председателствува бюрото и да представлява известна гаранция, съгласно закона. Обаче нѣмаме данни, отъ които да се вижда, че това е станало по начинъ такъвъ, че да може да има една угловна отговорност.

Второто оплакване за побоищата и терора, които сѫ извършени, се опраздава, споредъ менъ, квадратно. Въ Ямболска околия сѫ извършени маса побоища. Единъ полицайски приставъ и единъ детективъ сѫ обикаляли околията и въ много села сѫ нанесли побой на привърженици на Народния блокъ. Не се установява агитатори или привърженици на други партии, напр. на комунисти или широки социалисти, да сѫ били преследвани и бити, но е установено, че хора отъ Народния блокъ сѫ бити и има маса дѣла образувани, водени сѫ следствия и въ последствие сѫ внесени въ сѫда съ обвинителенъ актъ.

И. Василевъ (з.): Колко следствии дѣла има?

Нѣкой отъ земедѣлците: 22 ли сѫ или сѫ повече?

А. Буковъ (з.): По колко дѣла следователъ е далъ заключение виновниятъ да се подведатъ подъ отговорностъ?

Докладчикъ Х. Родевъ (нац. л.): Въ повечето отъ тѣзи дѣла е установено, че действително е извършенъ побой. Изглежда, че това е било една система.

Министъръ Д. Гичевъ: Кой е водилъ листата на Сговора?

Докладчикъ Х. Родевъ (нац. л.): Славейко Василевъ я е водилъ.

Нѣкой отъ земедѣлците: Щомъ е той, нѣма нужда отъ коментарии!

Докладчикъ Х. Родевъ (нац. л.): Пръвъ е билъ Славейко Василевъ, вторъ е билъ Николай Савовъ, следъ това е билъ Радко П. Начевъ и т. д.

Въ тази околия съ автомобилъ единъ полицайски приставъ и единъ детективъ сѫ обикаляли околията и сѫ извършили действително побоища върху множеството хора. Това оплакване отъ фактическа страна, споредъ менъ, се напълно установява.

Комисията счete, че действително сѫ извършени насилия, че действително това е едно нарушение, но че то не е отъ естество такова, за да иска касирането на изборите въ тѣзи секции.

Нѣкой отъ земедѣлците: Трѣбва да избиятъ всички избиратели ли?

Докладчикъ Х. Родевъ (нац. л.): Комисията счete, че това нарушение е извършено въ цѣла България. Азъ съмъ казалъ другъ пътъ, при разглеждане на други избори, че побоищата бѣха на сърдечни съ одно окръжно, което всички знаемъ, а най-добре ще го знае тогавашниятъ министъръ на вътрешните работи, защото по поводъ на това окръжно единъ околийски началникъ си даде оставката, нежелаейки да изпълни нареджданата на своето началство. Обаче комисията се намира въ невъзможност, поради тѣзи побоища да иска касирането на всички избори.

Азъ считамъ, че най-сѫщественото нарушение, което е станало, това е съмняването на бюлетини. Такъвъ случай имаме действително въ едно село.

И. Василевъ (з.): А съмняване на изборни бюра?

Докладчикъ Х. Родевъ (нац. л.): Твърди се, че въ едно село била открадната кутията и е била замънена съ друга. Следствието, обаче, което е водено по този поводъ свършва съ предположението, че възможно е да е извършено такова престъпление, обаче данни за това нѣма.

Сѫщо така има оплакване, че въ едно село сѫ били съмнявани пликовете при самото гласуване. И действително цѣлата обстановка, при която е ставало гласоподаването, навежда на сериозното подозрение, че пликовете сѫ били съмнявани. Дветѣ кутии сѫ били поставени една до друга; малкото разстояние между дветѣ кутии е било затворено съ една книга — избирателния законъ. Има подозрение, че не се е слагалъ въ избирателната кутия самиятъ пликъ, който е подавалъ избирателътъ, ами е замънванъ съ другъ. Обаче доказателства и за това нарушение нѣма.

Имаме доказателство за едно флагранти нарушение, извършено въ с. Гюлеманово. Тамъ вечерътъ, когато сѫ отворили кутиите и почнали пребояването, оказали се за Народния блокъ 244 бюлетини, за Славейко Василевъ — 90 бюлетини. Тогава детективътъ извалилъ пистолета си, насочилъ го срещу членовете на бюрото и съ псувни и заканвания, заплашвайки, че ще ги избие, заставилъ ги да съмнятъ бюлетините. Той просто грабналъ бюлетините и ги разпокъсълъ. Това сѫ показанията на единъ свидетелъ.

Отъ земедѣлците: Това не е върно! Не може такова нещо да стане!

Докладчикъ Х. Родевъ (нац. л.): Следъ това започва единъ пазарътъ и въ края на крайщата свършва съ това, че за листата на Славейко Василевъ сѫ писани . . .

Х. Чолаковъ (з.): Той е популяренъ човѣкъ! Защо сѫ почнали пазарътъ?

Докладчикъ Х. Родевъ (нац. л.): . . . 244 гласа сѫ писани въ дневника, а останалите 90 гласа се разпредѣлятъ на другите листи. Има образувано дѣло, привлечънъ е детективъ да отговаря въ качеството на обвиняемъ, отъ събраниетъ данни се установява това престъпление и е взета гаранция на обвиняемия. Комисията, обаче, счита, че ако се произведе новъ изборъ въ това село и всички 334 гласа се получатъ отъ Народния блокъ, това нѣма да измѣни изборния резултатъ; ако тѣзи гласове се взематъ отъ листата на Славейко Василевъ и се прибавятъ къмъ тази на Народния блокъ, резултатътъ нѣма да се измѣни; ако тѣзи гласове биха се дали на Работническата партия, сѫщо така нѣма да се измѣни резултатъ. По тѣзи съображенія комисията реши изборътъ да бѫде утвърденъ.

Въ с. Александрово сѫ били намѣрени на другия денъ следъ избора вънъ отъ училищната ограда избирателни пликове, които сѫ прибрани като веществени доказателства. Воденото по този фактъ следствие, обаче, завършва съ заключение, че нѣма данни пликовете да сѫ отъ тѣзи пликове, които сѫ били давани за гласуване. Върно е, че остава едно подозрение, понеже тѣзи пликове носятъ подписа на председателя на бюрото. Обаче спори се, дали това е подпись на председателя или на неговия братъ.

Предполага се само, че съм вършени нѣкои машинации. Сѫдебниятъ следовател е внесълъ следствието по този фактъ съзаключение за прекращаване.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представител г. Еню Поповъ.

Е. Поповъ (з): Г. г. народни представители! Отъ това, което чухме отъ г. докладника по избора въ Ямболската избирателна околия, се вижда ясно обстановката, при която съм били произведени законодателните избори мината година. Азъ мисля, че нѣма нито единъ народенъ представител тукъ, включително и заинтересованитѣ, които да не признае въ себе си, че действително както и въ много други околии, така и въ Ямболската, изборите съм произведени съ онѣзи изпитани срѣдства, които Сговорът бѣше усвоилъ и прилагаше въ продължение на 8 години. Особено въ последните законодателни избори съм били пустнати въ пъленъ ходъ всички тѣзи методи и срѣдства за произвеждане на избори. Като изключимъ побоищата и насилията, които съм нанесени или упражнени въ този изборъ, ние виждаме сѫщо така, че си е послужилъ Сговорът и съ най-сигурното срѣдство — фалшифицирането на българския избирател. Ние виждаме отъ данните по изборното дѣло следното: Въ с. Пандакли за Сговора дадени повече отъ 400 гласа, а за Народния блокъ — 42; въ Акъ-бунаръ дадени за Сговора около 400 гласа, за Народния блокъ — 40 гласа; въ Куонъ-Бунаръ за Сговора 360 гласа, а нѣкакви си 60 за Народния блокъ и т. н. и т. н. Независимо отъ данните, които имаме къмъ дѣлото и съ които е доказано, че съм вършени фалшификации, особено вечерта следъ избора, тия цифри, които казахъ, говорятъ достатъчно много и азъ съмѣтамъ, че народното представителство не би вдигнало рѣка да узакони тѣзи фалшификации, съ които си служеше Сговорът, че то нѣма да приеме като редовно произведенъ изборът въ Ямболската избирателна околия. Менъ ми се струва, че добре ще бѫде не, но налага се да се направи една анкета, които да провѣри на място всички тѣзи работи, които съм изнесени по дѣлото, за да можемъ ние по единъ абсолютно достовѣренъ начинъ да се убедимъ, че действително съм вършени тия фалшификации, тия насилия и произволи въ време на изборите, и по-нататък вече онѣзи, които съм ги вършили, да получатъ заслуженото. По този начинъ мисля, че народното представителство ще изпълни най-добре своя дѣлъгъ, за да не се остави впечатление въ обществото и у българския избирател, че можешъ, щомъ си властъ, всичко да правишъ, и то безнаказано, безъ да бѫдешъ преследванъ по закона въ страната.

И така азъ правя предложение да се избере една анкетна комисия, която да провѣри на място всички оплаквания и следъ това на нова съмѣтка да бѫде докладванъ изборът въ Ямболската околия.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представител г. Стойчо Мошановъ.

С. Мошановъ (д. сг): Г. г. народни представители! Въ никой случай нашиятъ вотъ за утвърждение на ямболския изборъ нѣма да значи, че въ нашата страна всички може да прави безнаказано произволи при произвеждането на изборите, защото, както г. докладчикъ ви каза, 22 следствени дѣла съм образувани и тия, които съм извършили известни закононарушения, ще си получатъ заслуженото отъ българските сѫдилища.

Е. Поповъ (з): А онѣзи, които съм ги карали да вършатъ тѣзи работи?

С. Мошановъ (д. сг): Безспорно, и тѣ ще си получатъ наказанието, ако се установи тѣхната виня.

Е. Поповъ (з): Много мѣжно се установява.

С. Мошановъ (д. сг): Така че, г. г. народни представители, този аргументъ, който нашиятъ другаръ г. Поповъ даде въ полза на анкетата, не може да получи одобрение чрезъ нашия вотъ. Той може да получи одобрение само отъ хода, който ще се даде на всички дѣла.

Тая зарань парламентарната комисия при една спокойна атмосфера, даже въ отсѫтствието на представители отъ опозицията — ...

Нѣкой отъ мнозинството: Вие не идвate.

С. Мошановъ (д. сг): ... въ мое отсѫтствие и въ отсѫтствието почти на всички представители отъ опозицията — единодушно е утвърдила избора. А това тя е

направила затуй, защото действително условията, при които се е извършилъ тая изборъ, не даватъ основание той да бѫде касиранъ, като изключимъ ония факти, за които има дѣла и които комисията е счела, поради това, че съм станали 2—3 дена преди избора, че не съм могъл да повлияя на избирателя. Избирателът е могъл свободно да прояви своята воля при положението, че му е била гарантирана тайната на гласоподаването съ тѣмната стаичка и съ застѣнниците. Всички тия насилия, безспорно, трѣба да намѣрятъ своята санкция, ако съм извършилъ, но тѣ не съм отъ естество въ момента на гласоподаването въ тѣмната стаичка да насилятъ волята на избирателя, който е ималъ и свободата да си избере булетината, която иска, и е ималъ застѣнника, който да му осигури бюлетина, която иска, въ тѣмната стаичка. Значи, за побоищата санкцията ще се намѣри отъ сѫдилищата. И комисията съ право е решила изборът да бѫде утвърденъ. И азъ ще моля почитаемото Събрание да се съгласи, че тия факти не съм били отъ естество да измѣнятъ и да насилятъ волята на избирателя въ момента на гласоподаването, още повече, че другите законни предпоставки съм били гарантирани.

Има, обаче, г. г. народни представители, две нарушения по този изборъ, върху които сѫдебната власт се е спрѣла съ една голѣма грижа, за да потърси истината. Това съм нарушенията въ селото Александрово и въ селото Гюлеманово. Случаятъ въ с. Гюлеманово е скандаленъ и по него ще трѣба да си каже думата сѫдебната власт. Както е описанъ въ следственото дѣло, безспорно, това е единъ скандаленъ случай. Какво констатира, обаче, комисията? Тя констатира, че даже всички гласове отъ това село да се дадатъ на коя да е отъ участвуващите въ избора партии, нѣма да измѣни резултата. Нашата констатация, която е чисто политическа, не може да влияе върху хода на сѫдебното дирене, защото сѫдебното дирене може да установи съвършено друго отъ туй, което е установило предварителното следствие. Та, казавъмъ, даже ако се приеме всичко това за установлено, даже ако всички получени гласове се предадатъ на коя да е отъ участвуващите въ избора листи, нѣма да се измѣни изборниятъ резултатъ.

Случаятъ въ с. Александрово. Единъ или два дена следъ избора, около училищната сграда се намиратъ подхвърдени известно число пликове, скрепени съ подписа — казва се въ контестацията — на председателя на изборното бюро. Обаче, г. г. народни представители, следователът, следъ като е събрали всички данни, дохожда до друго заключение. Избирателни пликове, слава Богу, винаги могатъ да се намѣрятъ, а подпишътъ, по заключението на следователя, на сѫдебната власт, на предварителното следствие, не е на председателя или най-малко има съмѣнение върху това.

Г. г. народни представители! Когато сѫдебната власт, по единъ много деликатенъ въпросъ — известенъ подпись е ли на тогова или на оногова — дава заключение, че подписьтъ не е на председателя на бюрото, вие не можете да намѣрите въ себе си сили да станете сѫдии и да кажете: „Не, следователът не е правъ, той подпись е на председателя на бюрото и затова изборът трѣба да се касира.“

Ето, това съм, г-да, данните, които г. докладчикътъ обективно и спокойно ни изложи отъ трибуната.

Какво ще допринесе сега една анкета? Да установи всички побоища, за които има образувани главни дѣла? Че това го има. Сѫдебната власт е въ ролята си, ще си каже думата по тѣхъ и ще има наказание. Така че въ туй случай е какъто да се провѣряватъ фактите. Цѣлиятъ въпросъ е: какво влияние тия факти съм могли да упражнятъ върху избирателите? Отговорътъ на той въпросъ ни го даде една анкетна комисия. Това е въпростъ, който трѣба сега ние да решимъ. Азъ ви казахъ, че сподѣляемъ аргументацията на комисията, която е за утвърждението на избора, защото тия факти съм станали нѣколко дена преди избора, а въ самия изборенъ денъ въ села съм били запазени всички други гаранции за избирателите.

Другите два случая въ с. Гюлеманово нѣматъ никакво значение за резултата на избора.

За третия случай въ с. Александрово, имате заключението на следователя по подпись на председателя на бюрото — че подписьтъ не е на председателя на бюрото. Сѫдебната власт съ всички съмѣти срѣдства, които има за издиране, се е произнесла и, безспорно, ние не можемъ да кажемъ противното.

Ето защо азъ ви моля, г. г. народни представители, да се съгласите съ единодушното решение на парламентарната комисия по провѣрка на изборът и да вдигнете рѣка за утвърждение на ямболския изборъ.

Председателствующий Н. Шоповъ: Има предложение отъ народния представитель г. Еню Поповъ да се направи анкета въ следнитѣ пять избирателни секции: Пандалий, Акъ-Бунаръ, Ботево, Гюлеманово и Коюнъ-Бунаръ.

Които отъ г. г. народнитѣ представители приематъ предложението на г. Еню Поповъ за анкета въ тия пять секции, които изброяхъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Министерство, Събранietо не приема.

Които отъ г. г. народнитѣ представители приематъ предложението на комисията за утвърждение на избора въ Ямболската избирателна околия, моля, да вдигнатъ рѣка. Министерство, Събранietо не приема.

Е. Поповъ (з): Сговорътъ си утвърждава избора!

Председателствующий Н. Шоповъ: Пристигваме къмъ разглеждането на точка трета отъ дневния редъ — **докладъ на прошетарната комисия.**

Има думата докладчикът г. Жеко Желябовъ.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Ще се докладва по списъкъ II поредень № 131.

Молба отъ Лопушанска община, Берковска околия, съ която моли да ѝ се отпустне едно държавно място отъ 164 кв. м., върху което да построи народно читалище. Има мнение отъ г. министра на земедѣлието, че е съгласенъ да се отстъпи това място на с. Лопушна, Берковска околия, за постройка на народно училище.

Н. Паждаревъ (д. сг. Ц): За какво е служило по-рано това място?

Ж. Желябовъ (р): По-рано е било на кооперация „Освобождение“.

Председателствующий Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народнитѣ представители приематъ решението на прошетарната комисия, да се отстъпи бесплатно на жителите на с. Лопушна, Берковска околия, държавното място въ същото село отъ 164 кв. м., бивше притежание на общото работническо-кооперативно дружество „Освобождение“, върху което общинското управление да построи народно читалище, моля, да вдигнатъ рѣка. Министерство, Събранietо приема.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Само да не се забравя, че правилното е да се върви по пътя, както въ миналото заседание г. министър-председателъ каза — чрезъ Министерството на земедѣлието и държавните имоти.

А. Николаевъ (з): Министерството е дало съгласието си.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Да, министерството е дало мнение. Същия списъкъ II поредень № 132.

Общинскиятъ съветъ на с. Сърбляница, Берковска околия, е подалъ молба да се отстъпи на с. Сотучино, Сърблянска община, 140 кв. м. държавно място, върху което да построи народно читалище.

Има мнение отъ г. министра на земедѣлието, че е съгласенъ да се отстъпи това място на с. Сотучино за постройка на народно читалище.

Председателствующий Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народнитѣ представители приематъ решението на прошетарната комисия, да се отстъпи бесплатно на жителите на с. Сотучино, Берковска околия, държавното място въ същото село, отъ 140 кв. м., бивше притежание на общото работническо-кооперативно дружество „Освобождение“, върху което общинското управление да построи народно читалище, моля, да вдигнатъ рѣка. Министерство, Събранietо приема.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Същия списъкъ II поредень № 133.

Молба отъ Костадинка Борисова Младенова, бъжанка отъ гр. Царибродъ. Мажътъ ѝ починалъ отъ болест и останало да плаща данъци. Просителката моли да ѝ бѫдатъ опростени тѣзи данъци, понеже нѣма никакви срѣдства. Има удостовѣрение за нейното материално състояние, споредъ което не притежава никакви имоти, нѣма никакви доходи, препитава се отъ чужда работа.

Има мнение отъ г. министра на финансите, който е съгласенъ да се опростятъ дължимите данъци, останали отъ покойния ѝ мажъ.

Министър-председателъ Н. Мушановъ: Въ какъвъ размѣр?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Въ размѣръ на 7.200 л.

Министър-председателъ Н. Мушановъ: За кои години?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Отъ 1928 г.

Председателствующий Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народнитѣ представители приематъ решението на прошетарната комисия, да се опрости на наследниците на покойния Борисъ Младеновъ Кръстевъ, отъ с. Надежда, Софийска околия, сумата 7.200 л., дължими данъци и глоба за закъснение, моля, да вдигнатъ рѣка. Министерство, Събранietо приема.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Същия списъкъ II поредень № 136.

Молба отъ инж. Георги Петковъ, отъ гр. Варна. Същиятъ е билъ секционенъ инженеръ, извършилъ е неправилно доставка на нѣкои материали, вследствие на което е начертенъ съ сумата 21.000 л. Въпоследствие анкетата констатирала, че нѣма никаква умисъль, а просто е станала грешка. Има мнение отъ г. министра на желѣзниците, че може да се опрости сумата 21.000 л. на инж. Петковъ.

А. Буковъ (з): Той е осъденъ. Тукъ е имало сѫдъ.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Оправданъ е.

Министър-председателъ Н. Мушановъ: Извѣнь оправдаването има и гражданска отговорност. Нека се разясни, за да се види за какво е билъ начертенъ.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Неправилно е извършилъ доставка презъ 1922 г.

А. Буковъ (з): Щѣ си отговаря, щомъ неправилно е извършилъ доставката.

Министър-председателъ Н. Мушановъ: Г. докладчикъ! Азъ бихъ молилъ да обяснятъ на народното представителство, за да разбере въ какво се състои начитането и дали материалитъ сѫ отишли въ полза на държавата или не.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Неправилно ги е доставилъ. Понеже е трѣбало да се бърза, той е извършилъ доставката безъ да дочака нареждане отъ министерството.

А. Буковъ (з): Какви материали сѫ били и за какво сѫ употребени?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): За постройка на Варненската гара презъ 1922 г.

Министър-председателъ Н. Мушановъ: Всички материали употребени ли сѫ за държавата?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Материалитъ сѫ употребени. Но понеже той е извършилъ неправилно доставката, начитатъ го въ размѣръ на 21.000 л. Има мнение отъ г. министра на желѣзниците да му се опрости начертътъ. Има удостовѣрение, че сега е изпадналъ.

А. Буковъ (з): Беденъ ли е?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Много беденъ е.

Председателствующий Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народнитѣ представители приематъ решението на прошетарната комисия, да се опрости на Георги Петковъ, отъ гр. Варна, сумата 21.000 л., съ лихвѣ и разносътъ, за която същиятъ е осъденъ въ полза на държавното стокровище за опущения и нарушения при изпълнение на службата си, като бившъ секционенъ инженеръ по пърджане ж. п. линии, моля, да вдигнатъ рѣка. Министерство, Събранietо приема.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Същия списъкъ II поредень № 137.

Молба отъ Параксева Илиева Малчева и малолѣтнитъ ѝ деца Покойниятъ ѝ мажъ е билъ чиновникъ въ т. п. станция гр. Варна. При една ревизия се констатирала, че той останалъ открыти съ 13.026 л. Въ туй време се обявява войната и той отива на фронта. Билъ е убитъ при Гречъ, Ромъния. Не е оставилъ никакви имоти на своите наследници. Тя и нейнитъ малолѣтни деца молятъ да имъ бѫде опростена тази сума.

Има съгласието на съответния министъръ.

Моля народното представителство да имъ опрости сумата.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народните представители приематъ решението на комисията, да се опрости на наследниците на покойния Илия Малчевъ, бившъ житель на гр. Варна, сумата 6.513 л. — половината част отъ присъдените по изпълнителен листъ № 7920/1924 г. на Варненския окръженъ съдъ 13.026 л., лихви и разноски, моля, да вдигнатъ ръжка. Министерство, Събранието приема.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Списъкъ IV поредень № 196.

Молба отъ ловното дружество „Соколь“, въ гр. Велико-Търново. Това дружество моли да му се отстъпи мястността „Картала“, около 300 декара, находяща се на около километър отъ лагера. Тамъ 18-та пехотна дружина е построила гълъбарникъ и постройката е почти разрушена. Дружеството иска това място, за да направи ловенъ паркъ и ловенъ домъ. Приложило е и съответна скица. Общинският съветъ във В.-Търново взель решение, съ което моли да се даде на дружеството това място.

И. Драгойски (д): Какъ може общинският съветъ да решава за съмѣтка на държавата?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Искамо е — не знамъ защо — мнението на министра на вътрешните работи, сегашниятъ, и той е далъ съгласието си да се отпустне това място.

А. Буковъ (з): Министърътъ на държавните имоти какво мнение е далъ?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Тъкмо това казвамъ сега, че е искано мнението на министра на вътрешните работи — не знамъ по какви съображения. По-рано е билъ другъ докладчикъ. Азъ считамъ, че тръбва да се иска мнението на министра на земедѣлието.

И. Паждаревъ (д. сг. Ц): За какво искатъ това място?

И. Драгойски (д): За какво иска това място дружеството „Соколь“?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Ще построи ловенъ домъ и ловенъ паркъ. По-рано съмѣтало се е това място да се даде на Дирекцията на въздухоплаването. Има едно удостовърение, обаче, отъ което се вижда, че Дирекцията на въздухоплаването се е отказала отъ него.

Представямъ на народното представителство да каже, този начинъ на процедуриране правиленъ ли е или не. Както казахъ, искамо е мнението на г. министра на вътрешните работи, и той е далъ съгласието си.

И. Драгойски (д): Да оставимъ въпроса за ново проучване, защото, както го докладвате, не е достатъчно.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Касае се за единъ имотъ, който се владѣе отъ двама собственици: Военното министерство и Министерството на земедѣлието. Тръбва да се вземе съгласието на воения министър и на министра на земедѣлието.

А. Буковъ (з): Военните съмѣти се отказали отъ него.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Въпросътъ тръбва да се дочути, да се вземе съгласието на воения министъръ.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Имаме съгласието на военните.

А. Буковъ (з): Дирекцията на въздухоплаването се отказала отъ мястото.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Тръбва да се вземе мнението на министра на земедѣлието.

А. Буковъ (з): На военните ли е това място?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Съмѣтало се е да го отпустятъ на Дирекцията на въздухоплаването, но тя се е отказала.

А. Буковъ (з): Значи, не е тѣхно.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Не е тѣхно.

Министъръ Д. Гичевъ: Азъ моля да се изпрати заявлението въ Министерството на земедѣлието.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народния представителъ г. Панайотъ Деневъ.

П. Деневъ (р): Понеже съмъ търновецъ, да кажа две думи и азъ. Това място е общинско. Тамъ сме играли като деца.

И. Драгойски (д): Преди колко години?

П. Деневъ (р): Преди 40 години, да речемъ. Военните бѣха решили да се построят тамъ военна гълъбна станция. Общината е отстъпила тогава това място, около 200—300 декара, за да могатъ военните да си развият своята работа. Съ течение на времето, изглежда, тия съобщителни срѣдства — чрезъ гълъби — се оказаха неефикасни и военните се отказаха отъ тия станции. Самото място „Картала“ е каменникъ; тамъ се правѣха само учения на войскови части и играеха децата. То въма никаква стопанска стойност, да кажете, че може да стане ниви или ливади. Ако е вѣрно, че Военното министерство, което владѣеше това място, като го бѣше получило отъ общината, днесъ се е отказало отъ него и формално, и фактически, азъ съмътамъ, че г. министърътъ на земедѣлието, който формално има право да се разпорежда съ държавните имоти...

И. Драгойски (д): Има ли го записано въ списъка на държавните имоти?

П. Деневъ (р): Азъ се съмнявамъ да е записано. Но дори и да е записано, понеже се касае за една каменница мястност, която не представя никаква стопанска стойност моля г. министра да даде съгласието си сега още и да се приеме решението на комисията.

Министъръ Д. Гичевъ: Нека да бѫде по реда — да се препрати заявлението въ Министерството на земедѣлието.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Да се направи изследвание, било ли е това място на общината и отстъпено ли е на военните. Военните, като се отказват отъ него, по право то пакъ си остава на общината. Този въпросъ тръбва да се изучи.

Нѣкой отъ мнозинството: Общината има право да го харизва.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Въ преписката никъде не се споменава, че мястото е общинско.

П. Деневъ (р): Азъ съмъ сигуренъ, че съ формаленъ актъ това място не е преминало на военните, а сигурно общината имъ го е дала, за да го използуватъ.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Тогава, оттеглямъ го.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Прошението се оттегля, за да се прати въ Министерството на земедѣлието.

Ще се докладва по списъкъ IV поредень № 207.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Крумъ Мицуловъ, отъ гр. Варна, е подалъ молба, съ която иска да му се опрости присъдената въ полза на държавното съкровище сума. Никъде въ молбата не е указано отъ какво произхожда тази сума; казва се само, че е осъденъ да заплати тази сума. Приложилъ е присъда, отъ която не личи какво е естеството на това задължение. Приложилъ е, обаче, едно удостовърение за своето материално състояние и друго удостовърение, че е туберкулозенъ. Комисията, безъ да влеза въ разсъждения, отъ какво произхожда тази сума, е решила да му се опрости само една част отъ нея, половината, именно 6.105 л.

Министъръ Д. Гичевъ: Има ли мнение отъ министра?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Има мнение отъ съответния министъръ да се опрости само половината отъ мястото.

И. Драгойски (д): Какъвъ е произходътъ на тази сума, задължение ли е или глоба?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Не се вижда какъвъ е произходътъ на тази сума. Приложена е само присъдата, отъ която личи, че е осъденъ да заплати на държавното съкровище известна сума.

А. Буковъ (з): Може да е осъденъ за мошеничество.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Значи, има само решението на съда без мотиви. Искайте присъдата, за да се види за какво е осъденъ.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Комисията, като е видяла мнението на г. министра на финансите и като е взела предъ видъ, че е туберкулозенъ, се е съгласила да се оправи половината отъ дълга, въ размъръ на 6.105 л.

А. Николаевъ (з): Ако просителът е беденъ и туберкулозенъ, мисля, че е разумно да му се оправи.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Бившиятъ министъръ на финансите, г. Молловъ, е далъ мнение да се оправи.

Н. Паждаревъ (д. сг. Ц): Вие сега носите отговорностъта.

А. Буковъ (з): Тръбва да знаемъ за какво е осъденъ.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Най-напредъ не е правилно да искате само диспозитива на присъдата, където не може да се види за какво е осъденъ. Искайте присъдата, за да се знайтъ обстоятелствата на дългото, за да се види защо е осъденъ.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Казахъ, има една непълнота.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: За туй казвамъ, искайте преписъ отъ присъдата, за да се знае какво деяние е извършилъ. Може такова нѣщо да е извършилъ, че нищо да не му се опрости.

Председателствующъ Н. Шоповъ: Оттегля се прошението, за да се иска преписъ отъ пълата присъдя.

Ще се докладва по списъкъ IV пореденъ № 203.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Молба отъ Петко Петковъ Царя, отъ с. Петре, Варненска околия. Моли да му се оправи наложена му глоба съ постановление на варненския данъченъ началникъ за констатирана липса на тютюнъ, т. е. разлика между означеното въ килограми количество тютюнъ въ пречисленото свидетелство и това, което е било занесено. Наложената глоба е въ размъръ на 8.437 л. Това постановление е било обжалвано, обаче Варненскиятъ окръженъ съдъ го е потвърдилъ. Просителъ моли народното представителство да се оправи наложената му глоба въ размъръ на 8.437 л.

Мнението на комисията е да му се оправи сумата 7.437 л., остатъкъ отъ наложената му глоба съ присъда № 504/1928 г. на Варненския окръженъ съдъ.

Мнението на г. министра на финансите е, да се оправи на просителя само 4.000 л., обаче комисията, основавайки се на материалното положение на същия, реши да му се оправи цълата сума.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Отъ коя година е глобата?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Отъ 1928 г. Има три идентични прошения, тъй че, каквото се реши за едното, ще важи и за другите.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Каква е сумата?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): 7.437 л.

А. Буковъ (з): Какво е семейното му положение?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Материалното му положение е лошо.

А. Буковъ (з): Колко деца има?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Четири.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Какво е решението на комисията?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Да му се оправи цълата сума. Мнението на г. министра на финансите е, да му се оправи само 4.000 л.

Председателствующъ Н. Шоповъ: Има думата г. министъръ-председателъ.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Г. докладчикъ казва, че следъ това заявление, което докладва, ще има нѣколко такива.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Още три.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Ще дойдатъ може-би още 33.

Н. Паждаревъ (д. сг. Ц): Триста.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Въпросътъ действително тръбва сериозно да се разгледа, за да не създадемъ за едного, тръбва да го създадемъ за всички. Наказателните разпоредби сѫ именно за това, за да се накаратъ всички синия, които биха нарушавали закона за тютюна, поль санкцията на такива наказания да възвърта въ правия път. Въ случаи просителът е наказанъ, защото му е констатирана липса на тютюнъ. Липсата сигурно е била, за да бѫде контрабандиранъ тютюнътъ, за да го проладе на друго място. Значи, мотивътъ както виждате, за нарушението на закона за тютюна, не сѫ много — какъ да кажа — морални или чисти; напротивъ, нарушението е извършено, за да може да се спекулира на гърба на държавата, да се възьми контрабанда.

Ето защо, по принципъ такива намаления или опрошавания на глоби не би тръбвало да се провалятъ. Могатъ да се провалятъ само по мотивъ, че осъденниятъ се намира въ белно състояние, че има многочленно семейство и, следователно, не би тръбвало единъ такъвъ човѣкъ да бѫде съсипванъ. Така че азъ моля народното представителство да приеме мнението на г. министра на финансите, което е: съ огледъ на семейното положение и материалното състояние на просителя, да му се помогне, но все-таки да остане да плати една сума, за да знае, че той е извършилъ престъпление. Защото, иначе би значило сѫдиищата да наказватъ нарушителятъ на законите, а ини тукъ да имъ опрошаватъ глобите и по тоя начинъ да отслабиме предвидените въ закона санкции.

Прочее, азъ моля народното представителство да назоватъ наложена на просителя глоба, обаче и да остане да съдъ съла оная частъ отъ нея, която министърътъ на финансите е намѣрилъ за нужно да бѫде платена отъ просителя.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Вие, г. министре, сте подписали като замѣстникъ на министра на финансите — глобата да се намали съ 4.000 л.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Толкозъ — съобразно съ семейството положение и материалното състояние на лицето.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Комисията е на мнение да му се оправи пълата глоба, а г. министъръ-председателъ предлага народното представителство да приеме мнението, изказано отъ министра на финансите: да се оправи глобата въ размъръ само на 4.000 л., а остатъкътъ отъ нея да се плати.

Н. Паждаревъ (д. сг. Ц): Г. министърътъ на финансите дава мотиви за своето мнение, а комисията не дава такива за своето решение. Ето защо, ще приемемъ мнението на министра на финансите.

Председателствующъ Н. Шоповъ: Моля, ония отъ г. народните представители, които приематъ предложението на г. министъръ-председателя, да се оправи на Петко Петковъ Царя, отъ с. Петре, Варненска околия, сумата 4.000 л. отъ наложената му глоба съ присъда № 504/1928 г. на Варненския окръженъ съдъ, да вдигнатъ рѣка. Министерство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ IV пореденъ № 204.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Молба отъ Петко Стамевъ, отъ с. Петре, Варненска околия. Същиятъ моли да му се оправи, на сѫдъто основание, 3.696 л. наложена му глоба съ присъда № 272/1928 г. на Варненския окръженъ съдъ. Мнението на г. министра на финансите е да му се оправи само 1.500 л.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Не въли плащать нищо досега?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Само 696 л. Вашето мнение, като замѣстникъ на министра на финансите, е било: да му се опростятъ 1.500 л., а остатъкъ отъ наложената му глоба да си го плати.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Г-да! Азъ затъ казахъ да внимаваме, понеже създаваме прецедентъ. Когато опрошаваме, тръбва да имаме предъ видъ материалиното и семеиното положение, но все-таки нарушилъ тръбва да почувствува, че тръбва да плащатъ глоба, защото, ако тръгнемъ по пътя на опрошаванията, тогава не ще иматъ никакво значение санкцията на закона. Ще дойдатъ може би и други да искатъ опрошаване.

Ще моля, следователно, глобата да се намали съ 1.500 л.

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Който приема предложението на г. министъръ-председателя: да се опости на Петко Станевъ, отъ с. Петре, Варненска околия, сумата 1.500 л. — част отъ наложената му глоба съ присъда № 272/1928 г. на Варненския окръженъ съдъ, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): По същия списъкъ IV пореденъ № 205.

Стоянъ Мавродиевъ, отъ с. Петре, Варненска околия, моли, на същото основание, да му се опости наложена му глоба отъ 6.215 л. за нарушение закона за тютюна.

Мнението на г. министра на финансите е: да му се опростятъ 3.215 л., а да остане да плати 3.000 л.

А. Буковъ (з): Отъ къде е — отъ Варненско ли е?

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Отъ с. Петре, Варненско.

А. Буковъ (з): Все отъ Варненско!

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Глобата да се намали съ 3.215 л.

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема предложението на г. министъръ-председателя: да се опости на Стоянъ Мавродиевъ, отъ с. Петре, Варненска околия, сумата 3.215 л. — част отъ наложена му глоба съ присъда № 500/1928 г. на Варненския окръженъ съдъ, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата докладчикъ г. Сава Тошевъ.

Докладчикъ С. Тошевъ (раб): Списъкъ V пореденъ № 119.

Молба отъ Панайотъ Г. Тунчевъ, отъ с. Костенецъ, Ихтиманско, а сега живущъ въ София, с. Надежда, глобенъ по закона за хазартнитъ и за развлечние игри съ 10.000 л., съ постановление № 62 отъ 12 май 1925 г. на софийския окръженъ данъченъ началникъ. Съ същото постановление и за същото нарушение на закона съ глобени още трима души: Димитъръ Ст. Райчевъ, Василь Г. Тунчевъ и Митко Котовски, съ по 2.500 л. Последните трима съ платили глобата си. Остава само първиятъ, който е внесъл 923 л., а остава да внесе още 9.077 л. Понеже е беденъ, моли да му бѫде опростена тая сума.

Министерството на финансите въръща преписката съ ходатайство да се опости на просителъ Панайотъ Г. Тунчевъ, отъ с. Костенецъ, Ихтиманско, остатъкъ отъ глобата, наложена му съ постановление № 62/1925 г. на софийския окръженъ данъченъ началникъ.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Колко е остатъкъ?

Докладчикъ С. Тошевъ (раб): 9.077 л.

И. Драгойски (д): Отъ де е молителътъ, другарю?

Докладчикъ С. Тошевъ (раб): Отъ с. Костенецъ, Ихтиманска околия, а сега живее въ с. Надежда — София.

А. Буковъ (з): За опрошаване глоби по закона за хазартнитъ игри има вече прецеденти.

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема решението на прошетарната комисия: да се опости на Панайотъ Г. Тунчевъ отъ с. Костенецъ, живущъ въ с. Надежда, Софийска околия, сумата 9.077 л. — остатъкъ отъ наложената му глоба съ постановление № 62/1925 г. на софийския окръженъ данъченъ

началникъ, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Съобщавамъ на г. г. народнитъ представители, че е постигнатъ въ бюрото на Камарата законопроектъ за изменение и допълнение на закона за данъка върху приходите. Ще бѫде раздаденъ на г. г. народнитъ представители.

Докладчикъ С. Тошевъ (раб): По същия списъкъ пореденъ № 120. Юмеръ х. Смаиловъ, отъ с. Той-кьой, Айтоско, моли да му се опости глобата, наложена му за нарушение закона за тютюна.

Д. Ачковъ (нез): За какво е наложена глобата?

Докладчикъ С. Тошевъ (раб): Съставенъ му е актъ за контрабандиране на тютюнъ. Въ същностъ работата стои така: той е съялъ 3—4 години тютюнъ, като съ редовни преносителни свидетелства го е продавалъ. Обаче въ партидната книга, образецъ № 7 на общинското управление, съмъ били отбелязвани нумерата на преносителните свидетелства, общинския служащъ пропусналъ да впише нумерата на неговите преносителни свидетелства. Когато се направила справка, виждатъ, че той е изнесъл тютюна, обаче не е отметнато въ книгата, че му съмъ далени преносителни свидетелства. Въ това време той е билъ въ Цариградъ на работа като работникъ, и когато се завръща, узнава тая работа. Като направилъ справка, указало се — както и самото общинско управление удостовърява тукъ, като посочва нумерата на преносителните свидетелства — какво, гия свидетелства е било пропустнато за известно време да бѫдатъ вписани въ книгата и поради тая причина му съмъ съставени актове. Сега той моли да му се опости глобата.

А. Буковъ (з): Мнението на Финансовото министерство?

Докладчикъ С. Тошевъ (раб): Мнението на Финансовото министерство е да му се опости глобата 9.240 л.

Д. Ачковъ (нез): Провърено е и е установено, че има фактическа гръшка въ община.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Изглежда, че нѣма нарушение. Той е ималъ преносителни свидетелства, но не съмъ били вписани.

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Които приематъ мнението на комисията, както бѣ изразено отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ С. Тошевъ (раб): По списъкъ VI пореденъ № 150.

Българското сестринско дружество въ София иска място, за да си построи почивна станция и указва мястото — близо при погребитъ, въ мястотъ „До блатото“, въ юго-западната част на държавна нива, находяща се въ Боянско землище, отъ 3.581 кв. метра, при граници: г. Хаджийски, г. Андреевъ и държавно.

А. Буковъ (з): Чакай, защото го нѣма министъръ на земедѣлието и държавните имоти.

Докладчикъ С. Тошевъ (раб): Министерството на земедѣлието и държавните имоти дава мнение да се отпустятъ на Сестринското дружество това място и комисията реши да му се отпустятъ, за да си построи дружеството почивна станция.

А. Буковъ (з): Какво е това Сестринско дружество? За пръвъ път чувамъ, че има такова дружество.

Докладчикъ С. Тошевъ (раб): Дружество за подготовка на милосердни сестри.

А. Буковъ (з): За почивенъ домъ искатъ мястото?

Докладчикъ С. Тошевъ (раб): Да.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Какво е мястото — общинско или държавно.

Докладчикъ С. Тошевъ (раб): Държавно — въ Боянско землище.

Т. Куневъ (з): Тамъ съмъ най-хубавитъ вили.

Докладчикъ С. Тошевъ (раб): 3.300 л.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народния представител г. Димитър Нейковъ.

Д. Нейковъ (с. д.): Г. г. народни представители! Въпръсът се касае за глобяване 6—7 души птицеродавци, което глобяване е станало по следните причини.

При обгербане преносителните свидетелства, при про-длажба на птицетата, гербовите марки съм били унищожени неправилно — въмѣсто съ печат, както повелява законът, тѣ съм били унищожени съ слагане датата. Това е било практикувано цѣли 4—5 години. Тия птицеродавци съм връщали кочаните отъ тия преносителни свидетелства на съответната финансова власт, която, забелязвала или не това нарушение, въ всѣки случай, не е правила никаква забележка за неправилното унищожение на гербовите марки. Самото Финансово министерство, което е направило един анкета, вижда, че наистина фискът не е отчетън и, че ако има вина, до известна степенъ тя е на самите данъчни власти, които своевременно не съм обрънали внимание на птицеродавците, какъ правилно да унищожаватъ гербовите марки.

Азъ бихъ молилъ г. министра да се съгласи съ мнението, което е дадено отъ Финансовото министерство и да се опрости глобата, защото хората не могатъ да взематъ патенти и просто ще се разорятъ.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Тукъ е въпросъ за 180.000 л.

Министър С. Стефановъ: При едно мнение отъ Финансовото министерство, споредъ което се предоставя на Народното събрание да реши, азъ не мога да направя друго предложение, освенъ да се върне преписката въ Финансовото министерство за ново проучване и следъ това да решимъ този въпросъ. Ако следъ преписката се окаже че твърдението на молителя е върно, както каза и г. Нейковъ, да се дале едно категорично мнение отъ Финансовото министерство, за да може Народното събрание да реши въпроса.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Изпраща се въ Финансовото министерство за проучване.

Има думата г. Никола Гавриловъ да докладва.

Ще се докладва по списъкъ IX пореденъ № 104.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л.): Постъпила е молба отъ Шипочанския общщински съветъ, Самоковска околия, съ която моли да имъ се опростятъ дължимите на държавното съкровище данъци. Погрѣшно отъ 1926/1927 г. до 1929/1930 г. общината е била обложена съ поземелънъ данъкъ върху 3 750 декара общщинска гора.

По това прошение е докладчикъ г. Дуковъ, но понеже той отсъствува азъ го докладвамъ.

И. Лъкарски (д. сг. Ц): Шомъ е на другъ докладчикъ, Вие не можете да го докладвате.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л.): Азъ съмъ членъ на прошетарната комисия и съмъ участвувалъ при разискването на въпроса.

Искани съмъ сведения отъ данъчния началникъ. Той констатира, че действително това село е било погрѣшно обложено съ този поземелънъ данъкъ. Той съобщава, че Костенската община е декларирана презъ периода 1911—1929 г. 30.000 декара гора и е обложена съ 1.422 л. данъкъ, годишно, когато Шипочанската община за 3.750 декара гора е обложена съ 1.441 л. данъкъ. Явно е, че при размѣтването на данъка презъ периода 1911—1919 г. е постъпено съ Шипочанската община съвсемъ несправедливо.

Констатирано е също така, че за финансовата 1927/1928 г. по бюджета на общината за тази година съмъ предвидени да постъпятъ приходи 312.606 л., а съмъ постъпили само 139.859 л., т. е. реализиранъ е единъ дефицитъ отъ 172.747 л. При това положение, г. г. народни представители, отъ тая община се иска да плаща голишънъ данъкъ за гората 46.000 л., когато и данъчната власт констатира, че приходът отъ тая гора е само 10.000 л. При това положение е невъзможно на общината да плаща този голъмъ данъкъ за гората, който ѝ е определенъ — 46.000 л. годишно.

Преписката е пращана въ Министерството на финансите за мнение и г. министърът на финансите е далъ следното мнение: „Връщамъ настоящата преписка на

г. председателя на ХХIII обикновено Народно събрание съ мнение да се опростятъ дължимите отъ Шипочанското селско общщинско управление, Самоковска околия, данъци на сума 185.947 л., понеже общината не е въ състояние да намѣти доходи за изплащането имъ“.

Изчислена, г-да, стойността на гората, тя е по-малка отъ това, което тѣ дължатъ къмъ държавата, защото тая гора била изсъчена, закезявлъа гора.

Прошетарната комисия реши да се опрости на Шипочанското селско общщинско управление, Самоковска околия, сумата 185.947 л. — тѣ съмъ искали да имъ бѫде опростена сумата 209.000 л., обаче отъ тая сума се изваждатъ сумата 22.573 л., колкото е нормалниятъ поземелънъ данъкъ за този периодъ време, който данъкъ общината тръбва да плати — дължими на държавното съкровище данъци. И г. министърътъ на финансите е далъ такова мнение.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Отъ 1912 г. ли е това?

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л.): Отъ 1909 г. почва този облогъ, следъ това не е ставало ново размѣтане. Тогава е бълъ погрѣшно разметнатъ данъкътъ. Тѣ съмъ за-къснявали, закъснявали и презъ 1929 г. даватъ молба, да се изправи грѣшката. Лейтвилно грѣшката се из-правя — сега общината е обложена съ всичко 5.024 л. по-земелънъ данъкъ и, за фонда „Обществени бедствия“ 264 л. или всичко 5.288 л., но дотогава тѣ съмъ били обложени съ 46.000 л. Така че грѣшката отъ 1930 г. насамъ вече е изправена но за минатите години данъкътъ е останалъ въ опредѣления голъмъ размѣръ, и тѣ съмъ закъснявали, закъснявали, докато се е наಸъбрала тая сума — 185.947 л.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Азъ разбирамъ едно отъ доклада, че общината е била неправилно обложена, високо обложена и произволно обложена. Но редовниятъ данъкъ, който е справедливъ, както казвате сега 5.000 л. годишно, той опрошава ли се?

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л.): Не се опрошава.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Добре. Но отъ коя година е той.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л.): Първиятъ данъченъ агентъ казва: (Чете) „По стария регистъръ на Шипочанската община има 3.750 декара гора съ голишънъ двоенъ поземелънъ данъкъ 46.080 л., до финансовата 1928/1929 г. вкл. включително: по новия облагателънъ периодъ на партила № 195, стр. 230 въ емлячния регистъръ, Шипочанската община има пакъ същото число декари — 3.750 — гора, но е обложена съ голишънъ двоенъ поземелънъ данъкъ 5.024 л. и фонда „Обществени бедствия“ 264 л. или всичко 5.288 л.“

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Той опрошава ли се?

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л.): Той не се опрошава; той си върви, той се изваждатъ отъ тая сума 209.000 л., и като се изваждатъ, остава за опрощаване 185.947 л.

Министъръ-председател Н. Мушановъ: Моята мисъль е следната: което е произволно, което е много, да се опрости, но което е справедливо, тръбва да се плати.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л.): То е извадено. Като се извади данъкътъ, който тръбва да плати общината, въ размѣръ 22.580 л., оставатъ 185.947 л., които тръбва да се опростятъ. За тази сума Министерството на финансите ѝ е дало съгласието си да се опрости. Редовниятъ данъкъ оттогава насамъ, по 5 хиляди и толкова лева, си остава. Касае се да се опростятъ закъснелът и неправилно опредѣленъ данъкъ, както и недоборите, понеже общината нѣма доходи и не може да ги изплати.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народните представители приема решението на прошетарната комисия, да се опрости на Шипочанското селско общщинско управление, Самоковска околия, сумата 185.947 л., дължими на държавното съкровище данъци, както се докладва отъ г. докладчика, при обясненията, които той даде сега, моля, да видише ръка. Министърство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ III пореденъ № 167.

Има думата докладчикът г. Дойчинъ Петровъ.

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Подадено е заявление от Стоянъ Игнатовъ, отъ с. Кошарево, Бръзнишка околия, да му се опрости наложената му за нарушение закона за тютюна глоба. При провърка на тютюните презъ 1926 г. му е била констатирана листа отъ 30-340 кгр. тютюн и затова е билъ глобенъ съ 6.674.80 л.

Това заявление е било изпратено въ Министерството на финансите и г. министърът на финансите връща преноската съ надписъ: (Чете) „Връща се, заедно съ приложението, въ канцелариите на Народното събрание, съ ходатайство да се опростят на просителя Стоянъ Игнатовъ, отъ с. Кошарево. Бръзнишко, 5.000 л. отъ глобата по постановление № 32/1927 г. на трънския данъченъ началникъ, понеже е беденъ, а освенъ това ще остане да внесе още 1.674.80 л. отъ същата глоба.“

Комисията, като взе предъ видъ мнението на финансите и г. министърът на финансите, които съ провървали имотното състояние на този човекъ, което се състои отъ десетина декари ниви и ливади и независимо отъ това, има задължение къмъ Българската земеделска банка въ размѣръ 25.000 л., взе решение да му бѫде опростена изпълно наложената глоба.

Министъръ С. Стефановъ: Моля, да се гласува така, както е мнението на Финансовото министерство.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народнитъ представители приематъ предложението на г. министра на финансите, да се гласува и приеме опрощаването на глобата на заинтересованото лице, Стоянъ Игнатовъ, отъ с. Кошарево, Бръзнишко, въ размѣръ, който е посочен отъ Министерството на финансите, а именно само 5.000 л., като остане да внесе 1.674.80 л. отъ същата глоба, моля, да вдигнатъ ржка. Министерство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ III пореденъ № 168.

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Постъпила е молба отъ Георги Божиловъ, жителъ на гр. София, съ която иска да му се опрости наложената глоба за нарушение закона за данъкъ и такса на хазартните и за развлѣчение игри.

Този човекъ е келнеръ въ София. Презъ 1926 г. е упражнявалъ, въ едно малко двокиче на ул. „Пиротска“, занятието кафеджийство. По незнание и неграмотностъ направилъ грѣшка, като отбелязвалъ купоните за игра на таблица съ моловъ, заради което е билъ глобенъ отъ финансите въ размѣръ на 10.000 л.

Неговото заявление е било изпратено въ Министерството на финансите, което връща същото въ канцелариите на Народното събрание съ следния надписъ: (Чете) „Връща се, заедно съ приложението, въ канцелариите на Народното събрание, съ мнение да се опростятъ на просителя Георги Божиловъ, отъ София, 5.000 л. отъ глобата по постановлението № 162/1926 г. на софийския данъченъ началникъ, тъй като е беденъ, а освенъ това ще остане да внесе още 4.700 л. отъ същата глоба.“

Прошетарната комисия, като взе предъ видъ, че този човекъ е беденъ, защото не притежава никакво имотно състояние — това нѣщо е видно отъ приложението документи — и, следователно, сумата е несъбираема, взе решение да му се опрости цѣлата сума.

Р. Маджаровъ (д. сг): Какъ можете да вземате такова решение? Нали има мнение отъ финансовия министъръ? (Къмъ министра на финансите) Г. министре! Вие давате едно мнение, а прошетарната комисия решава друго.

Министъръ С. Стефановъ: Азъ пакъ моля председателството да гласува тъй, както е мнението на Финансовото министерство.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народнитъ представители приематъ предложението на г. министра на финансите да се гласува и приеме опрощаването на глобата на заинтересованото лице, Георги Божиловъ, отъ гр. София, въ размѣръ, който е посочен отъ Министерството на финансите, а именно да му се опростятъ само 5.000 л., като остане да внесе 4.700 л., моля, да вдигнатъ ржка. Министерство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ III пореденъ № 172.

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Постъпило е заявление отъ Коста Митевъ, жителъ на гр. София, съ което иска да му се опрости начетена сума като бившъ началникъ на гарата Перникъ.

Следътъ свършването на войната 1917/1918—1919 г., при приключване на мината, последниятъ месецъ, той не е могълъ да отчете 83.040 л.

Заявлението му е било пратено въ Министерството на финансите, което е върнало същото въ Народното събрание съ следния надписъ: (Чете) „Вършамъ настоящата преписка съ приложението ѝ на Господина Председателя на ХХIII обикновено Народно събрание съ мнение, да се опрости на молителя Коста Митевъ сумата 83.040 л., съ която той е задълженъ въ качеството му начальникъ на ж. п. станция гарата Перникъ, поради мотивътъ, изложени въ горния надписъ № X—51—105 отъ 14 юлий т. г. на Главната дирекция на желѣзниците.“

Комисията, като взе предъ видъ, че този човекъ не притежава никакво имотно състояние, че не е злоупотребилъ сумата, а е билъ само начетель по бележки, взе решение да ходатайствува предъ Народното събрание да му бѫде опростена сума.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които приематъ да се опрости на Коста Митевъ, отъ гр. София, сумата 83.040 л., така, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ржка. Министерство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ III пореденъ № 177.

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Постъпило е заявление отъ Тодоръ Андоновъ, жителъ на с. Владая, Софийска околия, въ което излага, че на 2 септември миналата година изкаралъ на паша на Витоша впрѣгатния си добитъкъ, единъ волъ и една крава, съ които работи и препитава крайно бедното си семейство. Вследствие появилата се сълна буря, добитъкътъ му билъ убитъ отъ една гърмотевица и той останалъ безъ добитъкъ. Проситель е взелъ втора жена, която има малолѣтни деца на убитъ въ войната и се намира въ крайно бедно положение. Представиъ е удостовѣрение № 994 отъ 1931 г. отъ Владайската община, съ което удостовѣрява своето семейно и материално положение. Представиъ е и медицински актъ отъ санитарно-ветеринарните власти, които съ констатиратъ смъртта на добитъка му.

Прошетарната комисия още миналата година е решила да се отпустятъ 5.000 л. помощъ на този нещастникъ.

А. Буковъ (з): Утре ще имате 10.000 заявления съ подобни искания.

Министъръ С. Стефановъ: Има ли мнение на Министерството на финансите?

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Нѣма.

Министъръ С. Стефановъ: Азъ моля народното представителство да се съгласи, въпрѣки че Министерството на финансите се е възձържало да даде съгласието си, при положението, че комисията е решила да се дадатъ 5.000 л. на този човекъ, когото е сполетѣло такова нещастие, да му се отпустятъ 2.000 л. помощъ.

А. Буковъ (з): Ако ще му дадемъ помощъ, да му дадемъ да си свърши работата, ако ли не — нищо да не дадемъ.

Министъръ С. Стефановъ: Въ днешно време и малко да дадемъ, ще хване място.

А. Буковъ (з): Съ 2.000 л. не може една крава да си купи.

Министъръ-председатель Н. Мушановъ: Нека да бѫдатъ 3.000 л.

Министъръ С. Стефановъ: Добре, 3.000 л. да се отпустятъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народнитъ представители приематъ предложението на г. министра на финансите, да се отпустятъ на Тодоръ Андоновъ, отъ с. Владая, Софийска околия, единократна държавна помощъ, въ размѣръ на 3.000 л., моля, да вдигнатъ ржка. Министерство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ III пореденъ № 143.

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Боянъ Ачковъ, отъ гр. София, е внесъл гаранция 20.000 л. въ Министерството на земедѣлието и държавните имоти, отдѣление

а водитъ, за дадено му право за водоползуване от рѣка Арда, Кошкувашко, при с. Суукъ-бунаръ, при условие да инсталира електрическа юзина. Понеже тригодишниятъ срокъ, който му е даденъ, е истекъл и той не е могълъ да реализира предприятието, за което сѫ необходими много срѣдства — изискватъ се голъми капитали, които той не е могълъ да намѣри, вследствие настѫпилата криза — той се отказа отъ даденото му право и моли да му се върне дадената гаранция. Залогътъ не е конфискуванъ и въпросътъ стои открыти. Той моли, казвамъ, да му бѫде върнатъ залогътъ.

Министерството на земедѣлието и държавните имоти, отдѣление за водитъ, съ писмо № 462, като излага съображеніята, поради които залогътъ не трѣбва да се върне, въ заключение казва: (Чете) „Въ случаи властно е Народното събрание да удовлетвори молбата на просителя и реши да се върне или не внесената гаранция“

Прощетарната комисия моли да се удовлетвори молбата на просителя и да му се върне внесената гаранция.

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народнитъ представители приематъ предложението на прошетарната комисия, моля, да вдигнатъ рѣка. Министерство, Събранието приема.

Съобщавамъ на г. г. народнитъ представици, че е по-стъпилъ законопроектъ за измѣнение на закона за прѣкътъ данъци. (Вж. прил. Т. I, № 18)

Ще се докладва по списъкъ IX пореденъ № 136.

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Молба отъ Георги Димитровъ Чулевъ, отъ с. Батакъ, сега живущъ въ с. Лаждене, Пещерска окolia. Презъ 1925 г. този човѣкъ е експлоатиран гори въ Неврокопска окolia. Устроилъ е биль въ землището на с. Ковачевица, Неврокопска окolia, една бичкиджийница, дълкорѣзница и сигурно е извършилъ нарушение на закона, защото иначе, безъ да е направилъ нарушения, глобата не може да се налага. Наложена му е била глоба и обезщетение по фискални дѣла. Материалът му е билъ иззетъ отъ държавата, като му е била наложена глоба и обезщетение по две изпълнителни дѣла. По едното изпълнително дѣло се иска глоба и обезщетение 69.928 л., като глобата е 34.964 л., а по другото изпълнително дѣло се иска глоба и обезщетение 89.795 л., като глобата е 44.897 л. Отъ документитъ, които се намери въ къмъ преписката, удостовѣрение отъ общината, се вижда, че този човѣкъ не притежава нито педя земя, никакъвъ имотъ, нито кѫща.

Ц. Стояновъ (з): Но пари може да притежава.

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Преписката е била изпратена въ Министерството на земедѣлието и сѫщото я връща въ Народното събрание съ следния надписъ: (Чете) „Настоящето, заедно съ приложението му, се изпраща въ Народното събрание съ мнение да се опрости само глобата на молителя“. Обаче азъ докладвамъ, че положението е такова, че този човѣкъ ще трѣбва да отиде въ затвора за остатъка, защото нѣма никакви имоти — документитъ тъй говорятъ.

Министъръ Д. Гичевъ: Какво е мнението на Министерството на земедѣлието?

Докладчикъ Д. Петровъ (д. сг): Мнението е да се опрости само глобата. Но така този човѣкъ ще трѣбва да отиде въ затвора.

А. Буковъ (з): Щомъ прави нарушения — ще отиде.

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Има думата г. министъръ-председателъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Да се разбремъ, г-да. Министерството на земедѣлието е съгласно да се опрости само глобата, а иска да се плати обезщетението, стойността на материала. Какво искате повече

Подпредседателъ: **И. ШОПОВЪ**

Секретарь: **Д. ТОТЕВЪ**

отъ това? Трѣбва да се разбере, че трѣбва да има наказателни санкции. Щомъ не може да плати, че отиде въ затвора. Иначе ще излѣзе, че ония, които не сѫ имотни, могатъ да правятъ контрабанда или да изсѣкатъ гори. Ето защо, щомъ му е опростена глобата, извършенъ е единъ актъ на голъма снизходителност, но обезщетението, стойността на материала трѣбва да се плати. Това е и мнението на Министерството на земедѣлието и именно то ще трѣбва да се приеме.

И. Драгайски (д): Иначе ще значи, че всѣки, които нѣма имотъ, може да наруши съзаконътъ закони, и ние да се занимавамъ съ опрощаване на глоби!

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Г-да! Има различие между решението на прошетарната комисия, което опрощава глобата и обезщетението, и предложението на г. министъръ-председателя.

Обаждатъ се: Министра на земедѣлието.

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Г. министъръ-председателъ, съгласно мнението на Министерството на земедѣлието, предлага да бѫде опростена само глобата, а не и обезщетението.

Който отъ г. г. народнитъ представители приема по решение № 136, на списъкъ IX, предложението на г. министра на земедѣлието, да бѫде опростена на Георги Димитровъ Чулевъ, живущъ въ с. Лаждене, Пещерска окolia, глобата по фискални дѣла № 68 и 69 отъ 1925 г. на Неврокопския окръженъ съдъ по нарушение закона за горите, моли, да вдигне рѣка. Министерство, Събранието приема.

Има думата г. министъръ-председателъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Стига толкова прошения за днесъ. За утрешното заседание предлагамъ следни дневенъ редъ:

1. Трето четене законопроекта за плащане обезщетения и даване награди на земедѣлъски стопани при загуба, причинена отъ епизоотии.

Първо четене законопроектитъ:

2. За измѣнение и допълнение на закона за данъка върху приходите.

3. За измѣнение и допълнение на закона за събиране прѣкътъ данъци.

Доклади:

4. На комисията по прѣвръка на изборите (Новозагорски, Чирпански и Горноорѣзовски).

5. На прошетарната комисия.

6. Първо четене предложението за измѣнение нѣкой членове отъ правилника за вѫтрешния редъ на Народното събрание.

Второ четене законопроектитъ:

7. За етажната собственостъ.

8. За кариеритъ.

И. Йъкарски (д. сг. Ц): Искамъ думата по дневния редъ, г. председателю. Азъ мисля, че законопроектъ за измѣнение и допълнение на закона за събиране прѣкътъ данъци ни се раздаде късно и, понеже той е много сериозенъ законопроектъ, нѣмамъ време да го проучимъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Азъ сѫтвъмъ, че всички народни представители сѫ готови за сериозна работа, заради туй ще имате време да се подгответе и утре да дебатирате по него.

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Който отъ г. г. народнитъ представители приема предложението отъ г. министъръ-председателя дневенъ редъ за утрешното заседание, моли, да вдигне рѣка. Министерство, Събранието приема.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 18 ч. 55 м.)

Начатникъ на Стенографското отдѣление: **Д. АНТОНОВЪ**